

MOLDE KOMMUNE

Kvalitetsmelding for grunnskole og voksenopplæring 2023

T1. INNLEDNING	5
Overordnet del av læreplanverket	5
Skolemøter 2023	6
2. ELEVER OG LÆRERE	7
2.1. Antall elever	7
2.2. Lærertetthet	9
2.3. Undervisningspersonale	10
3. RESULTATER, INDIKATORER	11
3.1. Elevundersøkelsen	11
3.1.1 Mobbing på skolen	13
3.2. Nasjonale prøver 5. trinn	17
3.2.1 Skalapoeng	17
3.2.2 Mestringsnivåer	18
3.3. Nasjonale prøver ungdomstrinn	22
3.3.1 Skalapoeng	22
3.3.2 Mestringsnivåer	23
3.4. Karakterer og grunnskolepoeng	24
3.4.1 Karakterer	24
3.4.2 Grunnskolepoeng	25
4. FRAVÆR OG GJENNOMFØRING	26
4.1. Fravær	26
4.2. Overganger	27
4.3. Gjennomføring	28
5. UTVIKLINGSARBEID I MOLDESKOLEN	30
5.1. Kvalitetsutvikling i skolen	30
5.1.1 Desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp)	31
5.1.2 Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (Kompetanseløftet)	31
5.2 Digitalisering og digital transformasjon	31
5.2.1 Status og oversikt	31
5.2.2 Oppsett og tilpasninger av digitale verktøy	32
5.2.3 Balanse mellom bøker og digitale læremidler	32
5.2.4 Endring av praksis (Transformasjon)	33
5.3 Skolefravær som økende nasjonal utfordring	34
5.3.1 Arbeid med fravær i moldeskolen	34
5.3.2 Revisjon av rutinene	35
5.3.3 BTI – bedre tverrfaglig innsats	35
6. MOLDE VOKSENOPPLÆRINGSSENTER	35
6.1 Innledning	35
6.2 Molde voksenopplæringsssenter 2022-23	36
6.3 Tjenester og oppgaver	36
6.3.1 Grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne	36
6.3.2 Norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere	37
6.3.3 Kvalifisering til arbeid	38
6.3.4 Jobbsjansen – Praksiskandidatløp	39
6.3.5 Samarbeid med NAV om kvalifisering	40
6.3.6 Målretta bedriftsopplæring	40
7. OPPSUMMERING GRUNNSKOLE MED PRIORITERING AV VIDERE ARBEID	40
7.1 Status	40
7.2 Profesjonelt skjønn.	41
7.3 Hovedarbeidsområder fra 2022-2023 videreføres for 2023-2024.	41

Kryss av for hvem som har vært involvert i prosessen med å utarbeide Kvalitetsmeldingen.

Medvirkning i utarbeidelsen av rapporten	Ja	Nei
Elever og foreldre (f.eks. dialogmøte)		X*
**Organisasjonene	X	
Skoler	X	
Administrasjonen i kommunen/fylkeskommunen	X	
Politikerne i kommunen/ fylkeskommunen	X	

*I skolemøtene har flere av skisserte tema i Kvalitetsmeldingen 2022-2023 vært drøftet, - der deltar FAU og elevrådene. Vi har ikke hatt egne møter i høst med FAU og elevråd om denne rapporten.

Den årlige tilstandsrapporten inngår som en del av det ordinære plan-, budsjett- og rapporteringsarbeidet hos skoleeier og har kvalitetsutvikling som siktemål.

Disse har ansvar for å utarbeide den årlige tilstandsrapporten:

- Kommuner
- Fylkeskommuner
- Private grunnskoler som er godkjent etter opplæringsloven § 2-12
- Private skoler med rett til statstilskudd

Les om lovkravet: **§ 13-3e. Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å arbeide med kvalitetsutvikling (<https://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§13-3e>)**

1. INNLEDNING

Lov Kvalitetsmelding.

Overordnet del av læreplanverket

I læreplanverket blir det slått fast at skolen skal legge til rette for opplæring for alle elever og stimulere den enkelte elevs motivasjon, lærelyst og tro på egen mestring.

Videre står det under prinsipper utvikling og danning:

«Skolen har både et danningsoppdrag og et utdanningsoppdrag. De henger sammen og er gjensidig avhengig av hverandre. Prinsippene for arbeid med læring, utvikling og danning skal hjelpe skolene til å løse dette doble oppdraget.»

Slik skal arbeidet med kvalitetsutvikling i skolen støtte alle eleveres læring og utvikling og bidra til elevmedvirkning og inkludering. Det er viktig at både skoleeier og skoleledere legger skolens brede mandat til grunn i arbeidet med å vurdere og utvikle kvalitet i skolen.

«En skole for alle»

I 2021 ble «En skole for alle» vedtatt, en plan for tilpasset opplæring i moldeskolen.

Hovedmål i planen:

«Videreutvikle praksis i moldeskolen slik at alle opplever inkludering i fellesskapet»

Delmål:

- Moldeskolen skal ha tilpasset opplæring av høy kvalitet slik at færre elever har behov for spesialundervisning
- Elever og foreldre i Molde skal møte god og likeverdig opplæring ved alle skoler
- Moldeskolen skal anerkjenne mangfold som en ressurs for å legge til rette for inkludering faglig og sosialt i klassefellesskapet
- Grunnskoleopplæring for voksne skal tilpasses deltakerens opplæringsbehov og livssituasjon

Gjennom felles oppfølging av planen skal vi utvikle gjennomgående forståelse om tilpasset opplæring i moldeskolen. Dette vil være viktig for videreutvikling av et likeverdig tilbud. I dette ligger det også behov for å sikre felles tilnærming om hva som vi definerer som «tilfredsstillende opplæring». Som et utgangspunkt for dette arbeidet vil didaktisk relasjonstenkning stå sentralt.

De siste årene har skolene arbeidet aktivt i ulike sammenhenger med oppfølging av følgende områder:

- Et godt læringsmiljø for alle elever. Vektlegge arbeidet med elevmedvirkning og demokrati på alle trinn.
- Styrke kvaliteten på tilpasset undervisning i ordinær opplæring.

- Tilrettelegge for skolebasert vurdering for å sikre samsvar mellom læreplanens mål og skolens praksis

Disse prioriteringene vil videreføres gjennom målrettede tiltak. Alle skoler må ha et felles utgangspunkt for arbeidet om en skal lykkes, - en strukturert oppfølging av profesjonsfelleskapet ved egen skole. I tillegg forventer man en aktiv delingskultur mellom skolene.

Iverksetting av «En skole for alle» skal vektlegges av alle, både gjennom utvikling av felles forståelse av tilpasset opplæring og spesialundervisning i profesjonsfelleskapet ved skolen, og på tvers av skolene gjennom erfaringsdeling i nettverkene.

Skolemøter 2023

Opplæringsloven, krav og forventninger til kommunen og skoler.

§ 2-1. Rett og plikt til grunnskoleopplæring

Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring, og rett til ein offentlig grunnskoleopplæring i samsvar med denne lova og tilhøyrande forskrifter.

§ 13-3e. Plikt for kommunen og fylkeskommunen til å arbeide med kvalitetsutvikling:

«Kommunen og fylkeskommunen skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-4. Som ein del av oppfølgingsansvaret, skal det utarbeidast ein årleg rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa, knytt til læringsresultat, fråfall og læringsmiljø. Den årlege rapporten skal drøftast av kommunestyret og fylkestinget.

Kommunen og fylkeskommunen skal sørge for at skolane jamleg vurderer i kva grad organiseringa, tilrettelegginga og gjennomføringa av opplæringa medverkar til å nå dei måla som er fastsette i Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Elevane skal involverast i denne vurderinga.»

§ 13-10. Ansvarsomfang

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllest.

Som en del av kommunens ansvar for oppfølging av nasjonale krav ble det vår/høst 2023 gjennomført skolemøter ved åtte av kommunens skoler. Resterende skoler får oppfølging i 2024. Som utgangspunkt for møtene, i tillegg til nasjonale krav i opplæringslov med forskrifter og nasjonal læreplan, vektlegger vi kommunens føringer gjennom vedtatte planer og rammer.

Mål for skolemøtene

- Innsyn i og vurdering av skolens drift/praksis relatert til vedtatt mål og satsingsområder
- Systematisk erfaringsdeling
- Likeverdig dialog mellom parter skal prege møtet

Deltagere

- Elevråd, leder og nestleder (deler av møtet)

- Arbeidsplass-tillitsvalgte
- FAU, - leder
- Skoleadministrasjon
- PPT
- Fagavdeling skole

Møtene ble gjennomført ved den enkelte skole med en tidsramme på 2,5 timer. Skolene valgte to tema for møtet av følgende temaoversikt:

- Skolens samfunnsmandat
- Tilpasset opplæring
- Læringsmiljø
- Skolens valgte tema

I denne oppfølgingsrunden er møtene lagt til den enkelte skole. Det er viktig for deltagerne å møtes fysisk og ved det underbygge en god kommunikasjon med elevrepresentanter, tilsatte, foresatte, representanter fra PPT og ledelsen ved skolen. To hovedtema ble gjennomgått ved hver skole, og den enkelte skole kunne velge mellom skisserte tema som var definert i samarbeid med rektorkollegiet, og eventuelt et eget valgt tema som en ønsket å ta frem.

Egne tema som skolene valgte:

- Erasmus + sett i sammenheng med tverrfaglige tema i læreplanen
- Spesialundervisning
- Grunnleggende norsk

Oppsummering av møtene:

- Flere av skolene er i gang med utprøving av alternativ opp læringsarena
- Det varierer hvor langt skolene har gjennomarbeidet lokal plan for «En skole for alle»
- Skolene opplever møtene som nyttige med tilbakemelding på presentert praksis/tilrettelegging.

I 2023 ble det gjennomført åtte skolemøter, resterende skoler våren 2024. Det legges opp til gjennomføring for alle skoler over to år. Prioritering av drøftingstema med skolene avklares med utgangspunkt i prioriterte arbeidsområder. Mal for referat fra møtene vil bli omarbeidet med klargjøring av gjensidige forventninger om videre arbeid og oppfølging ved den enkelte skole.

2. ELEVER OG LÆRERE

2.1. Antall elever

Molde kommune (EIER) | Antall elever | Egne tall

Skoleår	Antall elever
2022-23	3 645
2021-22	3 600
2020-21	3 616

Molde kommune (EIER), Grunnskole, Antall elever, Kommunal, Begge kjønn, Alle trinn

Netto driftsutgifter til grunnskolesektor i perioden 2020 til 2022 viser følgende tall for Molde kommune og Kostragruppe 10:

	Molde kommune		Kostra-gruppe 10	
	2021	2022	2021	2022
202 Grunnskole	103046	104681	96948	100811
215 Skolefritidstilbud	2819	3709	2034	2463
222 Skolelokaler	15760	23321	19516	21073
223 Skoleskyss	2421	2783	2373	2698
	124046	134495	120871	127045

Skoleeiers vurdering:

Molde kommune har 17 grunnskoler organisert i 16 enheter, 2 av enhetene er oppvekstsenter. I tillegg kommer Tøndergård skole og ressurscenter med elever fra flere kommuner på grunnskole- og videregående nivå.

Gjennomgående er elevtallet stabilt de kommende årene med ca. 3600 elever i grunnskolen. Fra juni 2022 til juni 2023 økte elevtallet med 100 elever, de fleste av disse hadde bakgrunn som flyktninger fra Ukraina. Omfanget av nye elever siste året har utfordret skolene på både kompetanse og kapasitet, noen mer enn andre med bakgrunn i bosetting i ulike deler av kommunen.

Planen «En skole for alle» har som hovedmål å videreutvikle praksis i moldeskolen slik at alle opplever inkludering i fellesskapet. Det er en felles målsetting at **alle** elever, uavhengig av forutsetninger, har rett til å være inkludert i fellesskapet.

Molde kommune har pr i dag flere vedtak om spesialundervisning enn snittet i Kostragruppe10, som ligger på nasjonalt nivå. På nasjonalt nivå fikk nesten 8 prosent av grunnskoleelevene spesialundervisning skoleåret 2022-2023. Av disse fikk ca. 50 prosent av elevene med vedtak om spesialundervisning sitt tilbud hovedsakelig i den ordinære klassen. I Molde kommune var denne prosenten 36,2 noe som er en nedgang fra 2021-2022. Det betyr at forholdsmessig flere av våre elever får sin spesialundervisning i mindre grupper. Dette kan være uttrykk for en effektiv organisering av gruppestrukturer på området, grunnet de økonomiske rammene. Samtidig er det forskjeller mellom skolene. Det er viktig å understreke at skjønsmessige vurderinger er sentralt i rapporteringen, men tendensen utfordrer overordnet målsetting om inkludering i klassefellesskapet. Samtidig gikk elevtallet for de elevene som hovedsakelig får sitt opplæringstilbud alene ned fra 48 til 36 elever.

I denne sammenheng vil vi også vise til BTI-modellen, bedre tverrfaglig innsats. BTI-modellen er en samhandlingsmodell som skal bidra til tidlig innsats, samordnede tjenester og brukermedvirkning i laget rundt barnet. Denne modellen skal være en gjennomgående modell for samhandling i kommunen.

Skoleåret 2022-2023 hadde i overkant 9 prosent av elevene i Molde kommune vedtak om spesialundervisning. Med bakgrunn i vedtatt kommunal plan for tilpasset opplæring, skal flere elever få sitt tilbud gjennom den ordinære opplæringen. Vedtatt måltall er maksimum 8 prosent på noe sikt. Endring av praksis og ønsket effekt av ny plan vil ta tid.

Harmonisering av de økonomiske driftsrammene for skolene har vært under tilpasning de siste årene. Denne prosessen ble fullført ved budsjetteringen for 2023. Molde kommune har et høyere driftsnivå på definerte kategorier enn kommunegruppe 10. Flere mindre enheter i kommunen medvirker til et høyere gjennomsnittstall, samt organisering og tilrettelegging av opplæringen.

2.2. Lærertetthet

Molde kommune (EIER) | Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn | Egne tall

Lærertetthet er et forholdstall mellom antall elever per lærer. Lærertetthet brukes som mål for gjennomsnittlig klasse- eller gruppestørrelse.

	Skoleår		
Lærertetthet 1.- 4.trinn	2020-2021	2021-2022	2022-2023
	14,2	13,9	14,3

Molde kommune (EIER) | Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7. trinn | Egne tall

	Skoleår		
Lærertetthet 5.- 7.trinn	2020-2021	2021-2022	2022-2023
	17,2	16,6	17,2

Molde kommune (EIER) | Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10. trinn | Egne tall

	Skoleår		
Lærertetthet 8.- 10.trinn	2020-2021	2021-2022	2022-2023
	17,5	17,5	17,9

Skoleeiers vurdering:

Forskrift til opplæringsloven § 14A-1 bestemmer forholdet mellom tallet på lærere og tallet på elever i ordinær undervisning på en grunnskole. Fra skoleåret 2019-20 er kravet maksimalt 15 elever per lærer i ordinær undervisning på 1.-4. trinn og maksimalt 20 elever på 5.-10. trinn.

Lærerdekningen viser en nedgang fra forrige skoleår. Dette indikerer redusert ressursbruk i ordinær opplæring. Over tid har noen skoler i kommunen hatt vansker med å oppfylle normtallet, spesielt for 1.-4. trinn. For skoleåret 2022-2023 var det to barneskoler som ikke oppfylte normkravet. Dette ble rapportert gjennom GSI og fulgt opp fra Statsforvalter, tilsyn ble avsluttet våren 2023. Lærerdekningen på ungdomstrinnet har vært stabil og godt innenfor nasjonalt normkrav.

Nasjonal forskning på effekten av innført lærenorm synliggjør lite effekt for elevenes læring og trivsel. Normkravet blir i stor grad vurdert som en bemanningsnorm i skolen.

2.3. Undervisningspersonale

Molde kommune (EIER) | Årsverk for undervisningspersonale som går til undervisning | Egne tall

	Skoleår		
	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Årsverk for undervisningspersonale	301,0	302,8	307,7

Molde kommune (EIER) | Andel årstimer gitt av personale med godkjent utdanning | Egne tall

	Skoleår		
	2020-2021	2021-2022	2022-2023
Andel årstimer gitt av personal med godkjent utdanning	95,00 %	96,70 %	96,20 %

Skoleeiers vurdering:

Det er en økning på 4,9 årsverk for pedagogisk personale. Dette har sammenheng med økt behov for oppfølging av elever med grunnleggende norsk. Samtidig har andel gjennomført undervisning av personale med uten godkjent utdanning økt fra 3,3 prosent i 2021 til 3,8 prosent i 2022. (GSI 2022). Gjennom året vil fravær av tilsatt personale påvirke omfang av gjennomført opplæring av personale med pedagogisk utdanning. utfordringer med rekruttering av vikarer med pedagogisk kompetanse er et sentralt forhold i denne sammenheng.

Beholde og rekruttere tilsatte.

Tilbud videreutdanning:

Kompetansekrav for undervisning i sentrale fag blir fulgt opp gjennom den nasjonale strategien Kompetanse for kvalitet. Kompetanseplan for fagarbeidere i skole/SFO for Molde kommune er under utvikling. Fagarbeidere/assistenter i SFO og skole skal være en del av læringsfelleskapet i skolen.

Arbeidsmiljø:

Molde kommune har et helhetlig kvalitetssystem som gjelder for alle ansatte og for driften av kommunen. Systemet heter Compilo og brukes også som verktøy til registrering og behandle avvik. Ansatte skal melde avvik i kommunens kvalitetssystem, Compilo-KSX. Avvik er uønska hendelser som fører til brudd på lovverk, regler og rutiner. En elev er ikke et avvik. Verktøyet har vært gjennom en implementeringsfase de to siste årene. I 2022 ble det på ungdomstrinnet meldt 192 avvik på HMS-området (Hendelser og situasjoner knyttet til helsen, miljøet eller sikkerheten til de ansatte.) Det var på dette kategoriområdet det ble meldt flest avvik i skolene på ungdomstrinnet i 2022. For å beholde og rekruttere medarbeidere er det viktig at vi har klare rutiner for oppfølging av

arbeidsmiljøet og opplæring av tilsatte. Slik kan medarbeidere i større grad møte utfordrende situasjoner i læringsmiljøet på en trygg måte.

3. RESULTATER, INDIKATORER

Skoleåret 2022/23 startet skoleområdet i kommunen arbeidet med å bruke Kvalitets og internkontrollsystemet til rapportering fra skolene på indikatorer som skoleresultater på kartleggingsprøver, nasjonale prøver og elevundersøkelsen. Dette ble i 2023 lagt inn i et årshjul, med mulighet for enkel skjemarapportering. Det arbeides videre med en forbedret prosess rundt rapportering, der en ser på mulighetene ved rapportering direkte i Molde kommunes Kvalitetssystem.

Målet er at den enkelte skole skal beskrive hvordan resultatene er analysert og brukt på systemnivå, hvilke områder skolen prioriterer for videre oppfølging og hvilke tiltak som er aktuelle å iverksette.

3.1. Elevundersøkelsen

«Arbeidet med vurdering for læring må forbedres gjennom kontinuerlig opplæring, erfaringsdeling og refleksjon i det pedagogiske arbeidsfellesskapet. Skolen må også ha fokus på å gi elevene faglig og tilpasset utfordring i fagene. Alle elever må få arbeide med oppgaver som er utfordrende og utviklende - uansett faglig ståsted», sitat skole

Alle elever i grunnskolen og videregående skole har rett til et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring. jf. kap. 9a i opplæringsloven.

Elevundersøkelsen er en årlig nettbasert undersøkelse om elevenes læringsmiljø. Undersøkelsen kartlegger de mest sentrale forholdene ved elevenes læringsmiljø slik dette er avklart i nyere forskning. Elevene svarer på spørsmål om hvordan de trives på skolen, hvordan forholdet er til lærere og medelever, hvordan de opplever vurdering for læring, med mer.

I resultatanalysen er det viktig å få med seg de historiske tallene for å kunne se utvikling, endring og gjennom det kunne vurdere tallene over tid. Med bakgrunn av at nåværende Molde kommune i 2020 ble opprettet gjennom sammenslåing av kommunene Nettet, Misund og Molde, vil de historiske tallene kun gjelde fra skoleåret 2021 - 2022 til og med skoleåret 2022 – 2023.

Videre er analysen påvirket av fjorårets strenge skjerming av resultatene som følge av Utdanningsdirektoratet (Udir) sin tolkning av personopplysningsreglene – det vil si GDPR – reglene. For Molde kommune falt den strenge håndteringen uheldig ut ved at mange av skolene sine resultater ble «prikket» på grunn av at de var for få elever i aktuelle klasser, og at elevene kunne bli identifisert ut ifra svarene. Dermed fikk verken skoler eller kommune se avgitte svar.

«Resultatene er i stor grad unntatt offentligheten, selv for oss. Dette er en utfordring når vi skal bruke resultatene godt», sitat skole

Molde kommune spilte inn denne utfordringen til både statsforvalter og Udir og har fått gjennomslag ved at årets (2023 – 2024) skjerming er endret, gir mere innsikt – og dermed bedre mulighet til å bruke resultatene som framkommer til analyse og skoleutvikling i kommunen og ved de enkelte skolene. Dog vil dette først påvirke arbeidet med neste Kvalitetsmelding.

«Skolen jobber med å utvikle elevenes kompetanse og mulighet til å medvirke i arbeidet med sitt eget skolemiljø, og eleven skal aktivt bli med å planlegge og gjennomføre aktiviteter som kan fremme sosial tilhørighet og forebygge uønsket atferd», sitat skole

Svarene regnes ut i poeng, der 5 poeng er best.

Molde kommune (EIER) | Elevundersøkelsen 7. trinn | Egne tall

	2021-2022			2022-2023		
	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet
Støtte fra lærer	4,4	4,4	4,3	4,2	4,3	4,3
Vurdering for læring	3,8	3,7	3,7	3,5	3,6	3,7
Læringskultur	3,9	3,9	3,9	3,7	3,8	3,8
Mestring	4	3,9	4	3,8	3,8	3,9
Elevdemokrati og medvirkning	3,6	3,6	3,7	3,5	3,5	3,6

Skoleeiers vurdering:

Tallene viser nedgang på alle områder for Molde kommune det siste skoleåret. Størst endring finner vi på området Vurdering for læring med 0,3 poeng nedgang siden i fjor.

Kommunen ligger likt med Møre og Romsdal fylket når det gjelder områdene Mestring og Elevdemokrati og medvirkning. På resterende områder ligger vi 0,1 poeng under.

Når det gjelder sammenlikning med landet ellers, ligger vi stort sett 0,1 poeng under på alle områder.

Deler av undervisningen skoleåret 2021-2022 var preget av restart etter korona, noe som på ulik måte kan ha påvirket undervisningen og dermed også elevenes vurderinger og svar på spørsmålene.

Landet generelt har hatt et lite fall i poengene på de fleste områder sammenlignet med fjorårets resultater.

Molde kommune (EIER) | Elevundersøkelsen 10. trinn | Egne tall

	2021-2022			2022-2023		
	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet

Støtte fra lærer	4	4	4	4	4	4
Vurdering for læring	3,2	3,3	3,3	3,1	3,3	3,1
Læringskultur	3,7	3,8	3,8	3,7	3,8	3,7
Mestring	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
Elevdemokrati og medvirkning	3,1	3,2	3,4	3,1	3,3	3,1

Skoleeiers vurdering:

Tallene for Molde er nesten helt like som fjorårets tall. Eneste forskjell er 0,1 poeng reduksjon på vurdering for læring.

Når det gjelder sammenligning med Møre og Romsdal fylket ligger Molde kommune henholdsvis 0,2 poeng under på Vurdering for læring og Elevdemokrati og utvikling, og 0,1 poeng under på Læringskultur.

Våre 10. Klassinger har på alle områder svart helt likt som resten av landet.

Møre og Romsdal fylke ligger stabilt som i fjor - også denne gangen litt over Molde kommune.

Alle skolene har sett på egne resultat for 7.-10.trinn og har kommet med følgende innspill:

- Resultatene må analyseres sammen med personalet
- Resultatene må analyseres sammen med elevrådet
- Det skal arbeides med En skole for alle i fellestiden
- Elever med stort læringspotensiale, skal også ha tilpasninger som gir motivasjon og læring
- Revidering av skolens egen plan for tilpasset opplæring
- Kompetanseheving på aktuelle områder
- Jobbe med å utvikle alternative opplæringsarenaer
- Fokus på systemarbeid for å finne tiltak som fungerer – forbedring og utvikling av tiltak
- Skal jobbe med trivsel, mestring medvirkning og støtte hjemmefra
- Resultat fra undersøkelsen drøftes med foresatte
- Fokus på klasseledelse, systematisk bruk av læringspartner og stasjonsundervisning
- Samarbeide godt med foresatte
- Vi skal bli gode på samarbeidslæring og læringstrykket skal opp
- Tidlig innsats til småskoleelever som har behov for støtte
- Synliggjøre utviklingsarbeid/utviklingsområder i virksomhetsplanen

3.1.1 Mobbing på skolen

Opplæringslova § 9 A-2 sier følgende:

“Alle elever har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring”.

Det er elevens subjektive oppfatning av om vedkommende har det trygt og godt på skolen som skal legges til grunn når tiltak skal planlegges og utføres.

Dette fører til at skolene til enhver tid må ha

“Fokus på systemarbeid for å finne de beste tiltakene, og jobbe med stadig forbedring og utvikling av gode tiltak” sitat skole

Resultatene fra Elevundersøkelsen må sees i sammenheng med annen relevant lokalkunnskap om elevenes læringsmiljø. Skjedde det enkeltepisoder på skolen rett før eller under gjennomføringen som kan ha påvirket hvordan elevene svarte på undersøkelsen? Er miljøet på skolen generelt godt, eller er det enkeltelever eller grupper av elever som sliter eller plager andre? Svaret på slike spørsmål er ofte avhengig av hvem du spør - og når det spørres.

"Mobbing på skolen (prosent)" viser andelen elever som opplever å bli mobbet på skolen 2 eller 3 ganger i måneden eller oftere. Andelen elever som opplever mobbing er summen av andelen elever som har krysset av på svaralternativene «2 eller 3 ganger i måneden», «Omtrent 1 gang i uken» og «Flere ganger i uken». Andelen elever som har blitt mobbet på skolen sier med andre ord ingen ting om hvor ofte elevene opplever å bli mobbet.

Analyse sett i forhold til historiske tall, vil heller ikke her være mulig med tanke på opprettelsen av ny kommune i 2020.

Etter kommunesammenslåingen har arbeidet med kommunens og skolens virksomhetsplaner ligget noe nede. Det har vanskeliggjort innhenting av opplysninger rundt planlagte og iverksatte tiltak både kommunalt og ute på skolene. Arbeidet med å synliggjøre større og mindre tiltak gjennom arbeid med virksomhetsplanene på alle nivå vil bli viktig kommende skoleår. Dette fordi kommunes og skolens arbeid med læringsmiljøet alltid vil måtte settes på årsplanene. Arbeidet med å fremme et godt læringsmiljø for alle elever og ansatte blir aldri ferdig.

Molde kommune har vedtatt politisk at skolene skal ha Skolens innsatsteam mot mobbing (SIM-team) på alle skoler. Evaluering av skolene viser at det er noe varierende praksis på den enkelte skole. 69 prosent av skolene svarte skoleåret 2022 - 2023 at de har et operativt skoleteam, mens 30 prosent svarte at de ikke har et slikt team. Dette er en av grunnene til at arbeidet rundt sikring av SIM -team videreføres som tiltak kommende skoleår.

Skolene rapporterer videre at 76 prosent har en oppdatert Handlingsplan mot mobbing eller tilsvarende plan, mens 23 prosent svarer at planene er under arbeid eller revidering.

Hovedfunn fra den nasjonale vurderingen av elevundersøkelsen

Vi finner at elever som opplever mobbing

- *trives dårligere*
- *har mindre sosial omgang i friminuttene*
- *er mer misfornøyd med arbeidsroen i klasserommet*

- har større faglige utfordringer
- er mer misfornøyde med ansatte på skolen og i skolehelsetjenesten

enn elever som ikke opplever mobbing (Udir)

I elevundersøkelsen er det om å gjøre å ha lavest mulig prosenttall når tallene skal vurderes

Mobbing på 7. trinn fordelt på kjønn i fylket ifølge resultat fra elevundersøkelsen framlagt på Udir.

Resultatene for Molde kommune er prikket med bakgrunn i skjerming.

På 7. trinn viser tallene en tydelig kjønnsforskjell på hvordan elevene svarer. I Møre og Romsdal fylket er det jentene som svarer at de opplever mobbing. Hele 10,8 prosentpoeng av jentene sier de blir mobbet – mot 7,6 prosentpoeng av guttene. Dette er en tydelig tendens som også viser seg i de nasjonale tallene der jentene svarer 10,9 prosentpoeng, mens guttene ligger på 8,8 prosentpoeng. Det er kun på underpunktet «Er du blitt mobbet av voksne på skolen de siste månedene» at guttene ligger over med 1,7 prosentpoeng mot jentene sine 1,3 prosentpoeng. Tallene viser dermed at det er jentene som i hovedsak forteller at de opplever mobbing.

Molde kommune (EIER) | Mobbing på skolen 7. trinn | Egne tall

	2021-2022			2022-2023		
	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet
Mobbing i skolen i %	7,5	7,8	7,9	9,7	9,3	9,9

Skoleeiers vurdering:

Årets tall for Molde kommune viser en sterk økning i antall elever som svarer at de blir mobbet på 7. trinn. Økningen er gjennomgående og vises tydelig både i tallene for Molde kommune, Møre og Romsdal fylke og på landsbasis. Økningen i prosent er forholdsvis stor – opp fra 7,5 prosent forrige skoleår til 9,7 prosent inneværende år. Total sett en økning på 2,2 prosentpoeng i Molde kommune.

Det er vanskelig å trekke fram enkeltforklaringer på hvorfor tallene er som de er. Mulige forklaringskilder kan være at vi nå ser langtidseffekten av skoletilbudet under koronatiden, mangelen på fritidstilbud og muligheten for integrerings – og samhandlingsarenaer i lys av kohortreglene. Molde KFU var tidlig ute med å varsle bekymring over at de fikk meldinger om at elever som var i randsonen ramlet ut av “vennegjengen” da kohortregelen ble innført. På grunn av antallsbegrensingene var det kun de nærmeste vennene som fikk være sammen.

Økt bruk av digitale verktøy i perioden i form av hjemmeundervisning kan også være en del av forklaringen - selv om forskningen også viser at mange elever tross alt følte de hadde/har et sosialt nettverk gjennom bruk av for eksempel onlinespill etc.

Utdanningsdirektoratet (Udir) har akkurat gitt svar på oppdraget de fikk fra Stortinget om å vurdere nasjonale anbefalinger og tiltak for å redusere utfordringene rundt den store økningen av elever som av ulike årsaker ikke klarer å komme seg på skolen. Økningen er nasjonal og omfatter både barne- og ungdomsskolen. En vurderer det slik at det meste henger sammen - også med tanke på at elever som ikke har det bra på skolen – ikke ønsker å være på skolen.

Endringen er en videreføring fra forrige Kvalitetsmelding som også påpekte at det er økning av mobbing i grunnskolen.

Mobbing på 10. trinn fordelt på kjønn i fylket ifølge resultat fra elevundersøkelsen fremlagt på Udir.

Resultatene for Molde kommune er prikket med bakgrunn i skjerming.

På 10. trinn er svarene mere like mellom kjønnene viser tallene på landsnivå; jenter 5,6 prosentpoeng mot gutter 5,3 prosentpoeng.

Både for Molde kommune og fylket er tallene prikket og dermed skjermet for vurderinger.

Fortsatt er det guttene som svarer at de blir mest mobbet av voksne med 3,6 prosentpoeng, mens jentene svarer 2, 2 prosentpoeng. I tillegg ligger guttene litt over når det gjelder spørsmålet «Er du blitt mobbet digitalt de siste månedene» med 3,1 prosentpoeng mot 2,8 prosentpoeng for jentene.

Molde kommune (EIER) | Mobbing på skolen 10. trinn | Egne tall

	2021-2022			2022-2023		
	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet	Molde kommune	Møre og Romsdal fylke	Landet
Mobbing i skolen	7,3	5,3	5,7	6,5	5,5	7,4

Skoleeiers vurdering:

Tallene for 10. trinn viser en annen situasjon. Her viser årets tall at utviklingen har gått i positiv retning ved at flere elever sier at de har det bra på skolen og ikke blir mobbet. Resultatet har gått fra 7,3 prosent som sier at de blir mobbet i skoleåret 2021 – 2022 ned til 6,5 prosent i 2022 – 2023. Det er en positiv endring på 0,8 prosentpoeng.

Samtidig viser tallene at mobbing generelt har hatt en negativ utvikling både for Møre og Romsdal fylke og for landet generelt.

Ungdomsskolene måtte jobbe godt med oppstarten av skoleåret og skolemiljøet siden flere av skolen ble hardt rammet av lærerstreiken i fjor sommer/høst. Det ble iverksatt diverse ekstraordinære sosiale tiltak på de største ungdomsskolene for å "reparere og booste" læringsmiljøet etter streiken. Tiltakene ble finansiert av lønnsmidler som ikke ble utbetalt mens streiken pågikk.

Alle skolene har sett på egne resultat for 7. og 10. trinn og har kommet med følgende innspill:

- Kjente mobbesaker jobbes med fortløpende
- Høy prioritering av læringsmiljøarbeidet - både enkeltsaker og på systemnivå
- Fokus på å finne de beste tiltakene, stadig forbedring og utvikling
- Utvikling av gode rutiner for å hindre utrygt skolemiljø
- Bruke læringsressurser fra Udir og Læringsmiljøsenderet til å vedlikeholde og oppdatere personalet på god praksis
- Tett samarbeid med skolens foreldreutvalg (FAU)
- Oppfølging rundt elevenes nettbruk og sosiale medier
- Trivselsfremmende tiltak for trinnene
- Jobbe med klassemiljøet
- Temaet det psyko-sosiale miljøet tas på foreldremøter
- Videreføre arbeidet med SIM (skolens innsatsteam mot mobbing)
- Jobbe med PALS programmet (Positiv atferd, støttende læringsmiljø og samhandling i skolen)
- Identifisere og følge opp særskilte sårbare barn for forebygging og inkludering
- Jobber med aktivitetsplikten i personalet

3.2. Nasjonale prøver 5. trinn

3.2.1 Skalapoeng

Til nasjonale prøver er det utviklet en egen skala (skalapoeng) hvor gjennomsnittet i 2022 blir satt til 50 og standardavviket til 10. Alle prøveresultater blir omregnet til denne skalaen. Siden prøvene måler utvikling over tid, kan dette gjennomsnittet endre seg etter hvert som ferdighetene til elevene endrer seg.

 Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Nasjonale prøver 5.trinn 2022-23

	Engelsk	Engelsk Usikkerhet	Lesing	Lesing Usikkerhet	Regning	Regning Usikkerhet
Hele landet	50	0,1	50	0,1	50	0,1
Møre og Romsdal	50	0,3	49	0,3	50	0,3
Molde	50	1,1	51	1	50	1

3.2.2 Mestringsnivåer

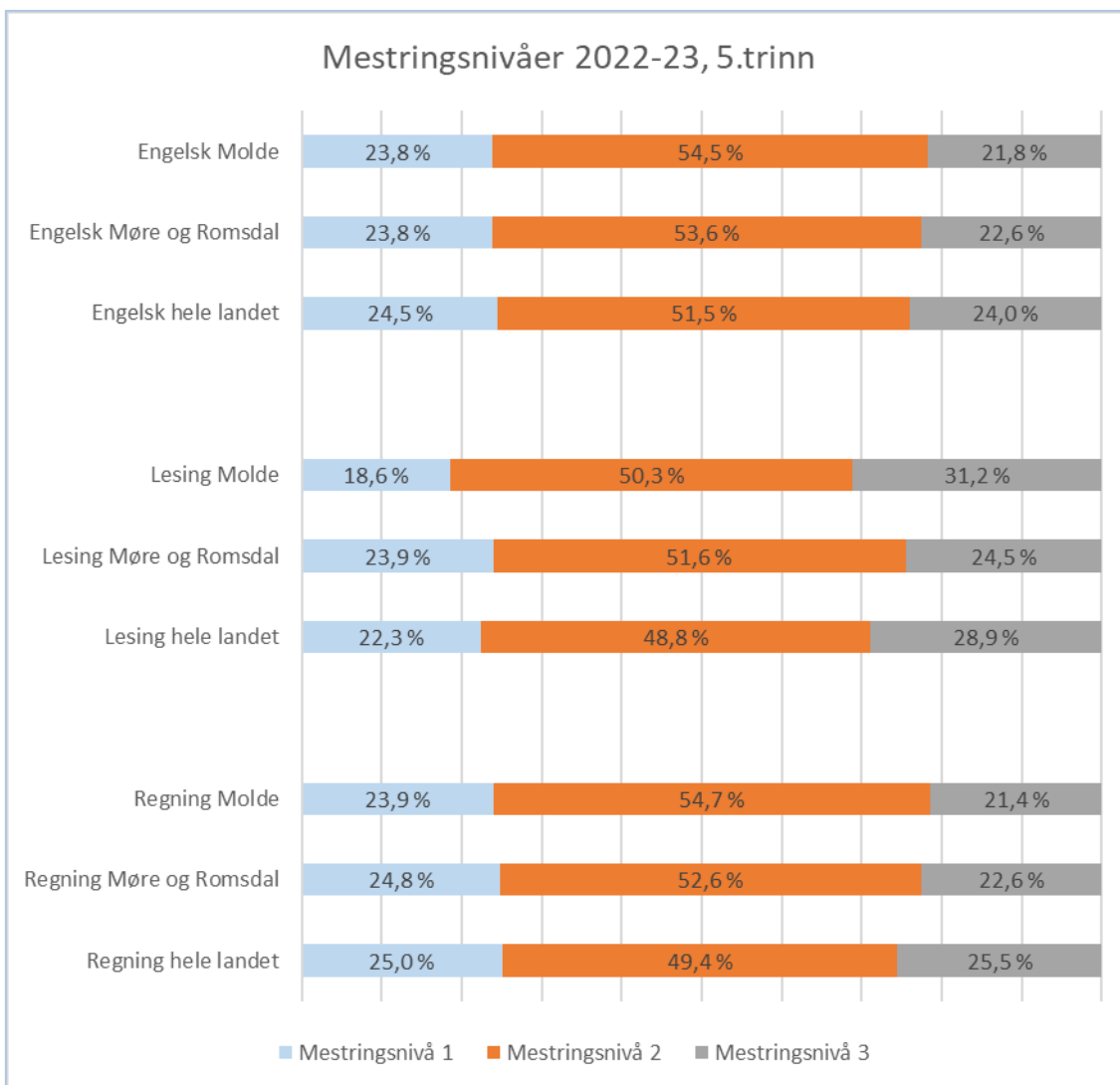
Grensene for mestringsnivåer på nasjonale prøver blir fastsatt etter gjennomføringen i 2022. Mestringsnivåene blir fastsatt etter følgende prosentil-fordeling:

5. trinn: 25 – 50 – 25

8. trinn: 10 – 20 – 40 – 20 – 10

Grensene blir satt slik at fordelingen blir tilnærmet lik den prosentvise fordelingen på nasjonalt nivå i startåret for måling av utvikling over tid. Etter dette første året blir skala poenggrensene ikke endret, og dermed kan vi følge med på om antallet elever på hvert mestringsnivå endrer seg over tid.

 Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Skoleeiers vurdering:

Nasjonale prøver i engelsk skal kartlegge i hvilken grad elevenes leseferdigheter i engelsk er i samsvar med kompetansemål i læreplanen for engelsk, knyttet til leseforståelse, vokabular og grammatikk.

Engelsk: Antallet på mestringsnivå 1 og 2, ligger høyere en landsgjennomsnittet. Mestringsnivå 3, ligger noe under landsgjennomsnittet. Her ser vi at vi kan jobbe for å få flere opp på høyeste nivå.

Det er variasjoner på resultatene i engelsk mellom skolene i Molde kommune. Resultatene viser at vi ligger godt an i Moldeskolene opp mot landsgjennomsnittet. Faglærerne og kontaktlærerne har gått gjennom resultatene sammen. Rektorene hatt gjennomgang sammen med teamet og etterspurt planlagte tiltak på individ og gruppenivå. På skolene var det stor forskjell mellom klassenes resultater. Det er sett på undervisningspraksis i gruppene, og prøvd å trekke frem god praksis som vi kan videreføre ut fra måloppnåelsen til den enkelte elev.

De fleste elever følger sin læringskurve, og lærere er kjent med utfordringer elevene har ut fra tidligere kartleggingsprøver. Flere av elevene som scoret lavt har allerede

tiltak innen spesialundervisning eller tilpasset undervisning. Her velger man å videreføre tiltakene, med noen endringer ut fra informasjonen som nasjonale prøver har gitt oss. Enkelte elever ligger på «vippepunktet» mellom nivå. Vi diskuterer hva vi tror må til for å hjelpe eleven til ytterligere utvikling. Dette gjelder også elever med gode resultater. Som tiltak har elever tilpasset lekser, leksehjelp, tett samarbeid hjem- skole, og i noen tilfeller har vi opprettet kontakt med PPT eller andre hjelpeinstanser. Det blir gjennomført utviklingsamtaler der foreldre har fått kjennskap til resultatene.

Fortsette å ha stort fokus på leseferdigheter. Leseferdigheter har utslag for resultater i engelsk.

Nasjonale prøver i lesing skal kartlegge i hvilken grad elevenes leseferdigheter er i samsvar med kompetansemål der leseferdigheter er integrert. Dette innebærer at nasjonale prøver i lesing ikke er en prøve i norskfaget, men en prøve i lesing som grunnleggende ferdighet, det vil si som del av fagkompetansen i alle fag.

De nasjonale prøvene i lesing omfatter tre aspekter ved lesing:

- 1. finne informasjon
- 2. tolke og forstå
- 3. reflektere over og vurdere tekstens form og innhold

Lesing: Antallet på mestringsnivå 1, 2 og 3 ligger positivt over landsgjennomsnittet.

Det er variasjoner i resultatene i lesing mellom skolene i Molde kommune. Faglærerne og kontaktlærerne har gått gjennom resultatene sammen. Rektorene hatt gjennomgang sammen med teamet og etterspurt planlagte tiltak på individ og gruppenivå. På skolene var det stor forskjell mellom klassenes resultater. Det er sett på undervisningspraksis i gruppene, og prøvd å trekke frem god praksis som vi kan videreføre ut fra måloppnåelsen til den enkelte elev.

De fleste elever følger sin læringskurve, og lærere er kjent med utfordringer elevene har ut fra tidligere kartleggingsprøver. Flere av elevene som scoret lavt har allerede tiltak innen spesialundervisning eller tilpasset undervisning. Her velger man å videreføre tiltakene, med noen endringer ut fra informasjonen som nasjonale prøver har gitt. Enkelte elever ligger på «vippepunktet» mellom nivå. Vi diskuterer hva som må til for å hjelpe eleven til ytterligere utvikling. Dette gjelder også elever med gode resultater.

Vi har allerede flere tiltak for eleven som styrker læring i vår lokale plan for «En skole for alle».

Det er iverksatt diverse tiltak på individnivå. Tiltak med tilpassa lekser, leksehjelp, tett samarbeid hjem-skole, og i noen tilfeller har vi opprettet kontakt med PPT eller andre hjelpeinstanser. Gjennomført utviklingsamtaler der foreldre har fått kjennskap til resultatene. I tillegg får elever som trenger ekstra oppfølging tilbud om å være med på lesekurs.

Når det gjelder tilrettelegging for læring ønsker vi mer samarbeid og erfaringsdeling mellom faglærere og kontaktlærere på de laveste trinnene. Ledelsen vil reservere mer tid til arbeid med grunnleggende ferdigheter på de lave trinnene.

Fortsetter å ha stort fokus på leseferdigheter. Leseferdigheter har utslag for resultater i matematikk og engelsk. Å trekke informasjon ut fra tekst er utfordrende for elever. Dette gjelder spesielt for tekstoppgaver i matematikk. Her må vi fortsette målrettede øvelser.

Elevene må øve på utholdenhet i oppgaver og det å arbeide selvstendig. Da må lære gode strategier, og vi tenker videre at læringsstrategier er viktig.

Nasjonal prøve i regning

Regning: Antallet på mestringsnivå 1 og 2, ligger høyere enn landsgjennomsnittet. Mestringsnivå 3, ligger noe under landsgjennomsnittet. Her ser vi at vi kan jobbe for å få flere opp på høyeste nivå.

Det er variasjoner i resultatene i regning mellom skolene i Molde kommune. Resultatene viser at vi ligger godt an i Moldeskolene opp mot landsgjennomsnittet. Faglærerne og kontaktlærerne har gått gjennom resultatene sammen. Rektorene hatt gjennomgang sammen med teamet og etterspurt planlagte tiltak på individ og gruppenivå. På skolene var det stor forskjell mellom klassenes resultater. Det er da sett noe på undervisningspraksis i gruppene, og prøvd å trekke frem god praksis som vi kan videreføre ut fra måloppnåelsen til den enkelte elev.

De fleste elever følger sin læringskurve, og lærere er kjent med utfordringer elevene har ut fra tidligere kartleggingsprøver. Flere av elevene som scoret lavt har allerede tiltak innen spesialundervisning eller tilpasset undervisning. Her velger man å videreføre tiltakene, med noen endringer ut fra informasjonen som nasjonale prøver har gitt oss. Enkelte elever ligger på «vippepunktet» mellom nivå. Vi diskuterer hva som må til for å hjelpe eleven til ytterligere utvikling. Dette gjelder også elever med gode resultater. Det er iverksatt diverse tiltak på individnivå. Tiltak med tilpassa lekser, leksehjelp, tett samarbeid hjem-skole, og i noen tilfeller har vi opprettet kontakt med PPT eller andre hjelpeinstanser. Det har vært gjennomført utviklingssamtaler der foreldre har fått kjennskap til resultatene. I tillegg får elever som trenger ekstra oppfølging tilbud om å være med på regnekurs.

Når det gjelder tilrettelegging for læring ønsker vi mer samarbeid og erfaringsdeling mellom faglærere og kontaktlærere på de laveste trinnene. Ledelsen vil reservere mer tid til arbeid med grunnleggende ferdigheter på de lave trinnene.

Fortsetter å ha stort fokus på leseferdigheter. Leseferdigheter har utslag for resultater i matematikk. Å trekke informasjon ut fra tekst er utfordrende for elever. Dette gjelder spesielt for tekstoppgaver i matematikk. Her må vi fortsette målrettede øvelser.

Elevene øver på utholdenhet i oppgaver, strategier og å arbeide selvstendig. Jobbe med matematiske begreper, tekstoppgaver og evnen til å gruble og ikke gi opp så lett. Se sammenhenger mellom praktiske og teoretiske oppgaver. Tegne, lage modeller og lignende.

3.3. Nasjonale prøver ungdomstrinn

Til nasjonale prøver er det utviklet en egen skala (skalapoeng) hvor gjennomsnittet i 2022 blir satt til 50 og standardavviket til 10. Alle prøveresultater blir omregnet til denne skalaen. Siden prøvene måler utvikling over tid, kan dette gjennomsnittet endre seg etter hvert som ferdighetene til elevene endrer seg.

Elevene på 8. og 9. trinn gjennomfører de samme nasjonale prøvene i lesing og regning. Skoler, kommuner og fylker kan dermed sammenlikne resultater for 8. trinn med resultatene for 9. trinn samme år. Det er viktig å merke seg at prøvene er laget etter kompetansemål på 7. trinn, og at de dermed er lettere for 9. trinn enn 8. trinn.

 Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

3.3.1 Skalapoeng

Nasjonale prøver 8.trinn 2022-23

	Engelsk	Engelsk Usikkerhet	Lesing	Lesing Usikkerhet	Regning	Regning. Usikkerhet
Hele landet	50	0,1	50	0,1	50	0,1
Møre og Romsdal	49	0,3	49	0,3	49	0,3
Molde	49	1,3	49	1,3	50	1,2

Nasjonale prøver 9.trinn 2022-23

	Lesing	Lesing Usikkerhet	Regning	Regning Usikkerhet
Hele landet	54	0,1	54	0,1
Møre og Romsdal	53	0,4	53	0,4
Molde	54	1,8	54	1,6

3.3.2 Mestringsnivåer

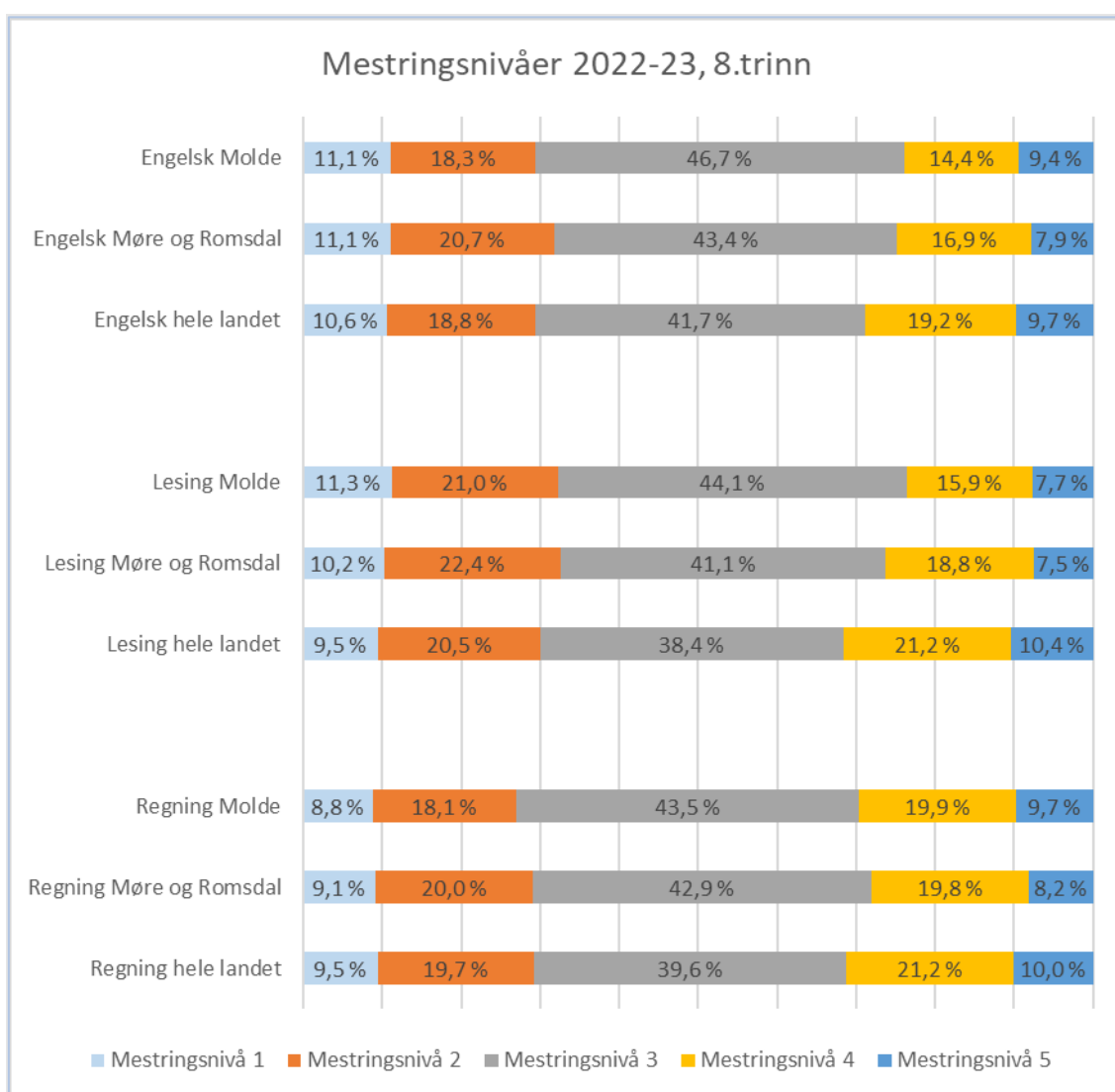
Grensene for mestringsnivåer på nasjonale prøver blir fastsatt etter gjennomføringen i 2022. Mestringsnivåene blir fastsatt etter følgende prosentil-fordeling:

5. trinn: 25 – 50 – 25

8. trinn: 10 – 20 – 40 – 20 – 10

Grensene blir satt slik at fordelingen blir tilnærmet lik den prosentvise fordelingen på nasjonalt nivå i startåret for måling av utvikling over tid. Etter dette første året blir skalapoenggrensene ikke endret, og dermed kan vi følge med på om antallet elever på hvert mestringsnivå endrer seg over tid.

⚡ Fra 2022 starter måling av utvikling over tid på nytt. Resultatene fra 2022-23 kan derfor ikke direkte sammenlignes med tidligere år.

Skoleeiers vurdering:

Nasjonale prøver for 8.trinn forrige skoleår viser noen små differanser mellom Molde og nasjonale tall. I lesing har Molde færre elever på de to øverste mestringsnivåene og flere på de to laveste. Her må vi følge med på om dette er en trend eller et enkeltresultat for dette året.

I regning og engelsk er ikke forskjellene like klar, men vi ser at vi har gjennomgående flere elever på det midterste mestringsnivået enn landet ellers.

Bekkevoll ungdomsskole gjennomførte ikke nasjonale prøver høsten 2022 pga. streik. Samlet resultat for kommunen blir derfor mer usikkert når en så stor andel av elevene, ca. 38%, ikke har deltatt.

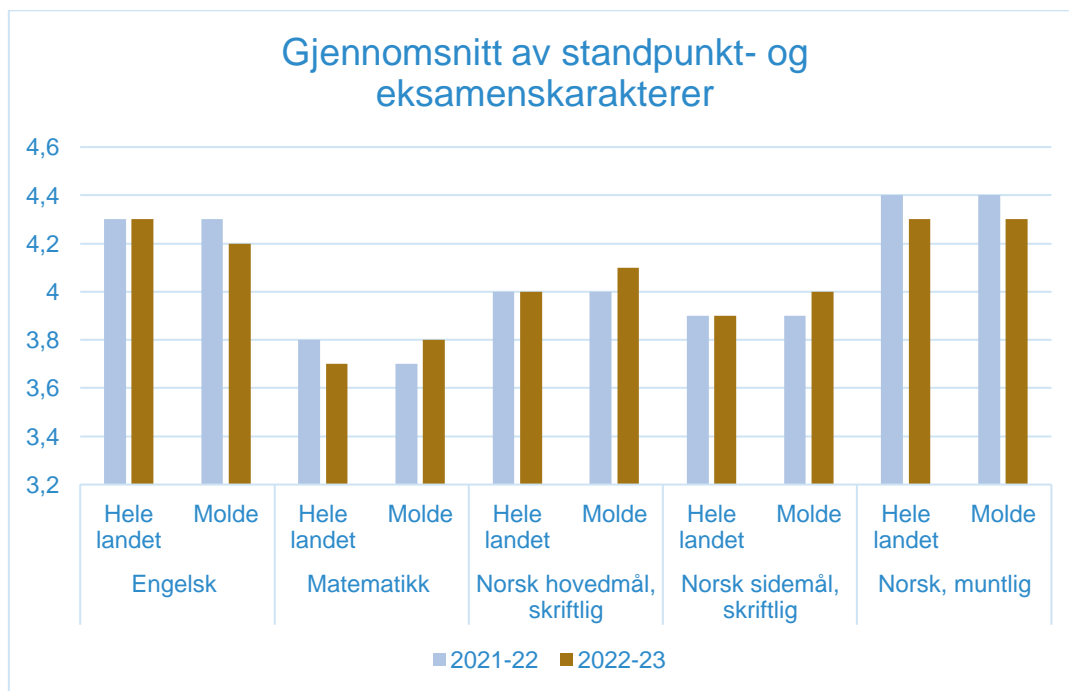
Den viktigste bruken av resultatene for Nasjonale prøver er hvordan resultatene vurderes på skolenivå. Skolene har rutiner dette arbeidet og har rapportert på hvordan de vurderer sine resultater. Videre angir skolene hvordan og hva de vil arbeide med for å bedre resultatene.

Eksempler på dette kan være:

- Å se på organiseringen av undervisningen, grupper mm.
- Å sette inn tiltak for å utjevne forskjeller mellom gutter og jenter
- Å prioritere arbeid med spesifikke kompetansemål der resultatene har avdekket lav kompetanse hos elevene
- Å arbeide med læringsmiljø, klassemiljø for å bedre faglig fokus

3.4. Karakterer og grunnskolepoeng

3.4.1 Karakterer

(Kilde: Udir)

I skoleåret 2021-2022 ble det ikke gjennomført eksamen. Tallene fra det skoleåret gjelder derfor bare standpunktkarakterer.

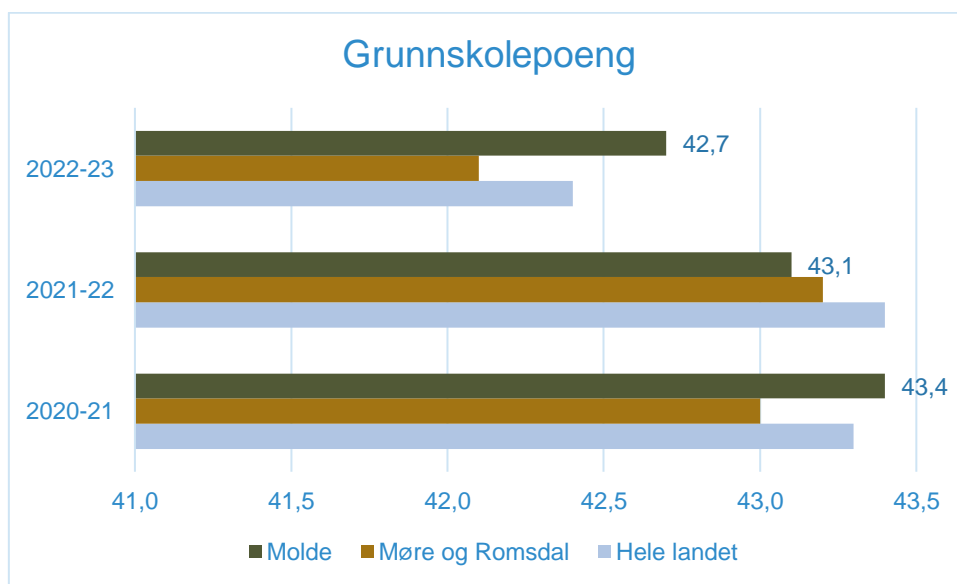

Skoleeiers vurdering:

I skoleåret 2022-23 har våre elever gode resultater i norsk og matematikk sammenlignet med landet ellers. I engelsk er gjennomsnittet av eksamen- og standpunkt karakter dårligere enn landet. I de tre foregående skoleårene ble det ikke gjennomført skriftlig eksamen og resultatene baseres seg kun på standpunkt karakterer. Det er derfor vanskelig å tolke en utvikling over tid.

3.4.2 Grunnskolepoeng

Grunnskolepoeng er en samlet poengsum beregnet ut fra alle standpunkt- og eksamens karakterene på vitnemålet, og danner grunnlag for opptak til videregående skole.

Skoleeiers vurdering:

Grunnskolepoeng for de to første skoleårene i dette diagrammet er basert bare på standpunkt karakterer fordi det i disse skoleårene ikke ble gjennomført eksamen i Norge. Standpunkt karakterer har en tendens til å ligge litt over eksamens karakterer. Grunnskolepoengene ligger derfor ganske høyt både for landet og Molde disse to årene.

Skoleåret 2022-23 representerer en normalsituasjon og vi ser her at Molde har en god score sammenlignet med landet og fylket. Grunnskolepoeng kan tolkes som et sluttresultat etter 10 års skolegang og elevenes utgangspunkt for videre livskvalitet og skolegang. Slik kan vi si at elevene som gikk ut av grunnskolen forrige skoleår hadde et godt utgangspunkt og at skolene i Molde har bidratt positivt til dette.

4. FRAVÆR OG GJENNOMFØRING

4.1. Fravær

Molde kommune (EIER) | Fravær 10. trinn | Egne tall

Skoleår	Median dager fravær	Median timer fravær
2022-23	11	7
2021-22	5	5
2020-21	2	6
2019-20	5	4

Molde kommune (EIER), Grunnskole, Fravær, 10.trinn, Begge kjønn

Molde kommune (EIER) | Fravær 10. trinn | Geografisk sammenligning

Skoleår	Molde kommune (EIER) - Median dager fravær	Molde kommune (EIER) - Median timer fravær	Møre og Romsdal - Median dager fravær	Møre og Romsdal - Median timer fravær	Nasjonalt - Median dager fravær	Nasjonalt - Median timer fravær
2022-23	11	7	8	6	8	6
2021-22	5	5	2	3	2	3
2020-21	2	6	1	3	1	2
2019-20	5	4	4	2	4	3
2018-19	-	-	5	4	6	5
2017-18	-	-	5	3	6	5
2016-17	-	-	5	3	6	4
2015-16	-	-	6	3	6	4

Molde kommune (EIER), Grunnskole, Fravær, 10.trinn, Begge kjønn

Skoleeiers vurdering:

Molde kommune har et høyere mediantall for fravær enn både fylket og landet de siste fire skoleårene. Det er usikkert hvorfor det er slik. Det kan være praksisen for føring av fravær i Molde er «strengere» enn i andre kommuner, eller at fraværet reelt er høyere. Fraværet har økt betydelig både i Molde og nasjonalt fra skoleåret 2021-22 til 2022-23. Dette kan settes i sammenheng med at det under «korona-årene» kom sentrale retningslinjer for svakere krav til føring av koronarelatert fravær. Disse retningslinjene ble opphevet fra skoleåret 2022-23 og vi ser at fraværet igjen øker både nasjonalt og i Molde.

Bekymringsfullt skolefravær

Tradisjonelt har en ventet for lenge før tiltak har blitt satt inn. Ulik tilrettelegging og kartlegging for å fange opp elever tidlige i prosessen med økende fravær er under utprøving både på barne- og ungdomstrinnet. Bekymringsfullt skolefravær er et problem for den unge, foreldre, skolen og samfunnet. Forskning viser at skolevegring sjelden skyldes én enkel grunn. I de fleste tilfeller vil det være snakk om flere faktorer knyttet til både elev, foreldre og skole som bidrar til at den unge sliter med å gå på skolen. Tverrfaglig samarbeid og kompetanse vil være en forutsetning for å kunne endre en negativ utvikling. Det er likevel viktig å understreke at det viktigste tiltaket for

å hindre fravær er den daglige oppfølging av oppmøte ved skolen og følge opp fravær umiddelbart.

4.2. Overganger

[Les mer om statistikken på udir.no \(lenke\)](#)

Molde kommune (EIER) | Overganger fra grunnskole til VGO | Egne tall

År	Andel overganger Molde	Andel overganger hele landet
2022	97,9	97,7
2021	98,0	97,9
2020	98,8	98,2

Molde kommune (EIER), Grunnskole, Overganger, Begge kjønn

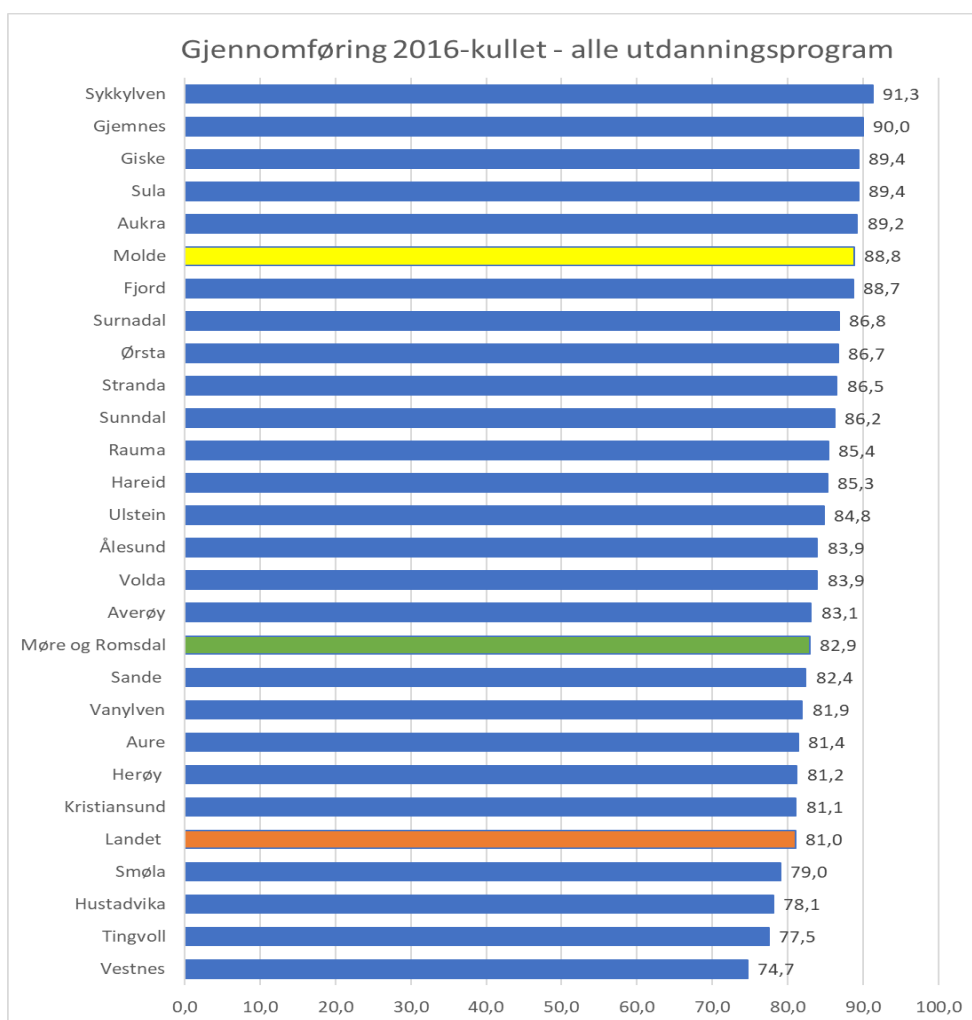
Skoleeiers vurdering:

En høyere andel av elevene i Molde enn gjennomsnittet for landet begynner på videregående opplæring høsten etter avsluttet grunnskole. Dette er positivt og bidrar til et godt grunnlag for arbeid og/eller videre utdanning for de aller fleste.

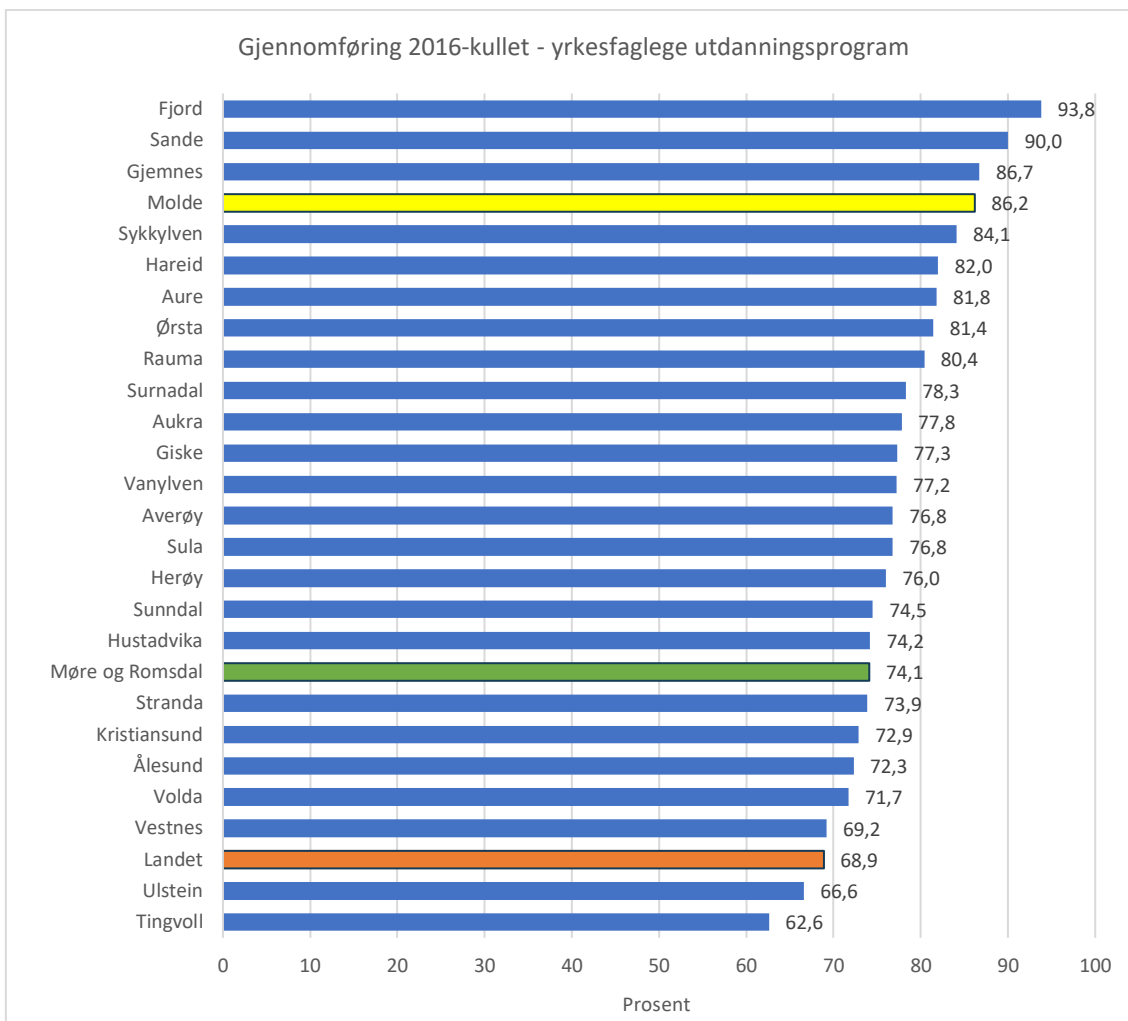
4.3. Gjennomføring

Tabellene under viser hvor stor andel av elevene som har gjennomført videregående opplæring og gjelder elever som begynte videregående opplæring høst 2016.

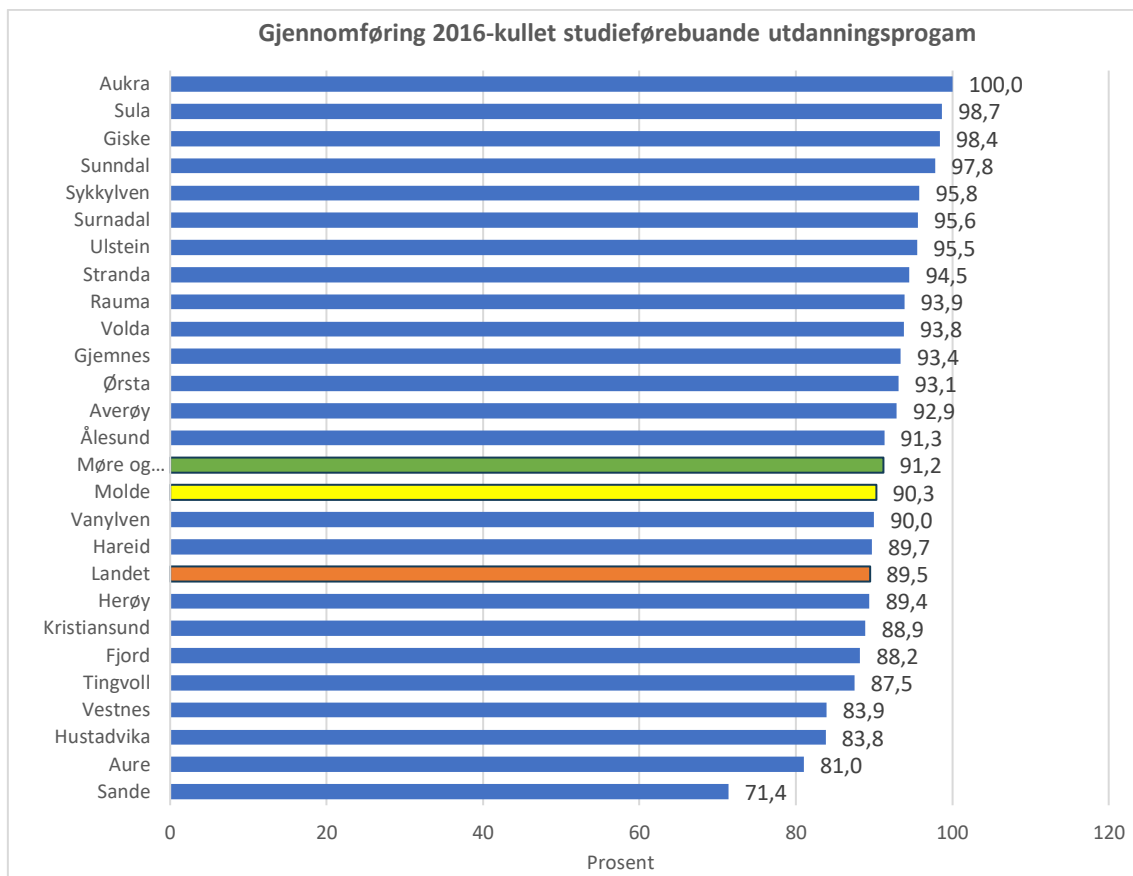
Statistikken for gjennomføring i videregående opplæring gjelder elever som begynte i videregående opplæring for første gang en gitt høst og deres status for fullføring en viss tid etter skolestart. Elever som begynte på ett av de studieforbereidende utdanningsprogrammer (normert tid på tre år), følges over fem år. Elever som begynte på ett av de yrkesfaglige utdanningsprogrammer (normert tid på hovedsakelig fire år, med to år i skole og to år i lære) følges over seks år etter skolestart. Årstallet for høsten vi følger elevene fra, kan dermed finnes ved å trekke fra 7 fra publiseringsåret (følges i 6 år, ett år etterslep på data-levering og -behandling). Feks. så ser vi i publiseringen i 2023, på kullet som startet i 2016, og vi har data for deres fullføring frem til 2022.

(Kilde: Møre og Romsdal Fylkeskommune)

(Kilde: Møre og Romsdal Fylkeskommune)

(Kilde: Møre og Romsdal Fylkeskommune)

Skoleeiers vurdering:

Gjennomføringsgraden for Molde i diagrammene over omfatter elever fra tidligere Molde, Midsund og Nesset. Dette er elever som gikk ut av grunnskolen våren 2016. Gjennomføringsgraden er god. Over 90% fullfører studieforberevende program i løpet av 5 år, over 86% fullfører yrkesfaglig program. Samlet sett fullfører våre elever i høyere grad enn både fylket og landet. Sosiokulturell bakgrunn kan være en faktor i dette, men også god kvalitet i den kommunale grunnskoleopplæringen virker inn på muligheter for å fullføre videregående opplæring.

5. UTVIKLINGSARBEID I MOLDESKOLEN

5.1. Kvalitetsutvikling i skolen

Kvalitetsutvikling i skolen skal bidra til at alle elever får en opplæring i et skolemiljø som er i tråd med opplæringsloven og kompetansemålene i læreplanen. Opplæringsloven § 1-3 og slår fast at skolen skal tilpasse opplæringen til eleven og elevens forutsetninger.

Blant lærerne med godkjent lærerutdanning er det flere som ikke oppfyller kompetansekravene for fagene de underviser i. Andelen er størst i engelsk, men det er behov for fortsatt kompetanseutvikling for lærere i alle tre fagene norsk, matematikk og engelsk. For engelsk er det 72 prosent av lærerne på barnetrinnet som oppfyller

kompetansekravene, på ungdomstrinnet er det 74 prosent som tilfredsstillt kompetansekravet. (GSI-2022)

Nyere forskning peker på at kompetanseutviklingen i skolen bør knyttes opp mot konkrete situasjoner. Slik bør kompetanseutvikling være tett knyttet til arbeidet på den enkelte arbeidsplass. Når lærere samarbeider i skolens profesjonsfelleskap om konkrete problemer, vil de utvikle ny kunnskap og bli bedre i stand til å løse lignende utfordringer senere.

Det er naturlig at det tar tid før ny kunnskap og kompetanse synliggjøres i daglig praksis.

Fagarbeidere/assistenter i SFO og skole er en del av læringsfelleskapet i skolen og de bør sikres en større grad av inkludering i skolens utviklingsarbeid. Plan for oppfølging er under utvikling.

Det bør også være et mål å få til bedre samarbeid om kompetanseutvikling mellom kommunale tjenester, - spesielt mellom helse- og omsorgstjenesten, barnevernstjenesten og barnehage- og skolesektoren for oppfølging av elever med store, sammensatte vansker. Disse sektorene møter i større og mindre grad de samme barna/elevne, og kommunens arbeid for gjennomføring av oppvekstreformen understreker dette behovet. Etablering av læringsnettverk på tvers av de ulike tjenestene bør vurderes, jfr. BTI-modell og laget rundt barnet.

5.1.1 Desentralisert kompetanseutvikling (Dekomp)

Dekomp er en statlig finansiert ordning for skolebasert kompetanseutvikling. I skoleårene 2021-22 og 2022-23 har skolene i Molde deltatt i et utviklingsarbeid i «Profesjonsfaglig digital kompetanse (PFDK) sammen med skoler i alle romsdalskommunen og i samarbeid med Høgskolen i Volda.

Fra skoleåret 2023-24 har Molde et pilotprosjekt i denne ordningen der to skoler deltar i temaet «Digital transformasjon», også her i tett samarbeid med Høgskolen i Volda.

5.1.2 Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis (Kompetanseløftet)

Kompetanseløftet er en annen statlig ordning for kompetanseutvikling på dette fagfeltet. I regi av Kunnskapsnett Romsdal er det gjennomført en grundig kartlegging av kompetansebehov i skoler, barnehager og PPT. Som en følge av det har Molde også her med to pilotskoler som sammen med PPT vil utvikle bedre kompetanse innenfor temaet adferd. Høgskolen i Volda er faglig samarbeidspart.

5.2 Digitalisering og digital transformasjon

5.2.1 Status og oversikt

Alle skolene i Molde kommune har hatt en-til-en tilgang på digitale enheter siden 2020. Frem til kommunesammenslåingen, hadde alle tre kommunene opplæring av eksternt aktør (RIKT), der ansatte fikk modellert godt faglig forankret innhold, i en didaktisk og pedagogisk ramme. Derfra og til i dag har vi opplevd nedstenging under pandemien, og rask utvikling i andre ytre faktorer som kunstig intelligens.

Hovedstrukturen er læringsbrett (iPad) fra 1. trinn til 7. trinn og Pc for elevne på ungdomstrinnet. Alle elever på barnetrinnet har tilgang på digitale læringsmiljø i alle fag hos Gyldendal, gjennom tjenesten 'Skolestudio'. Alle elever på ungdomstrinnet har tilgang til digitale læringsmiljø i alle fag hos Cappelen Damm, gjennom tjenesten 'Skolen'.

Klasserommene er i en overgangsfase der eldre kabling og oppsett med prosjektorer, i stor grad er erstattet med skjermer. Dette av økonomiske og praktiske hensyn, der en skjerm har estimert svært mange brukstimer i levetid og gir et bilde med godt lys og tydelig kontrast. I noen klasserom er det vurdert å gjøre andre tilpasninger, hvor lokale forhold på skolen tilsier at det er fornuftig. En skjerm gir i tillegg andre muligheter til gjennomføring av undervisningsopplegg.

Våren 2022 ble retningslinjer for bruk av digitale verktøy i skolene vedtatt av daværende OKV-utvalg (PS-10/22) Skoleåret 2022-2023 ble justeringer ved flere skoler gjennomført på bakgrunn av retningslinjene. Dette er en god fellesreferanse for spørsmål knyttet til hvilke rammer som er gjeldende for tjenester en kan levere i kommunen.

5.2.2 Oppsett og tilpasninger av digitale verktøy

Alle læringsbrett på barnetrinnet for ansatte og elever er administrert ved hjelp av et flåtestyringssystem. Systemet som ble brukt til og med forrige skoleår krevde mye ressurser å vedlikeholde. Nytt flåtestyringssystem fra skoleåret 2023-24 gjør det mulig for skoleområdet å standardisere oppsett og tilpasninger på en enklere og mer oversiktlig måte.

Personvern og informasjonssikkerhet er et viktig og prioritert område. Skoleområdet har god oversikt på hvilke ytre rammer vi kan tilpasse oss innenfor. Personvernforordningen (GDPR) og krav til universell utforming er fortsatt en tydelig premiss i eventuelle endringer.

Alle digitale verktøy blir levert med standard innhold og oppsett, tilpasset trinn eleven går på. Hvilke applikasjoner som er tilgjengelige, for både iPad og PC på skolene følger mal på innhold utarbeidet i forbindelse med kommunesammenslåingen (tilpasset årlig etter det). Standard oppsett, med restriksjoner mot funksjoner, innhold og nettverk er alderstilpasset, med muligheter for lokale tilpasninger basert på didaktiske og pedagogiske hensyn etter innspill fra skolene. Oppsett følger en «basislinje» som ble utarbeidet på slutten av skoleåret 2022-2023, basert på erfaringer fra skolene og kommunalt nivå.

5.2.3 Balanse mellom bøker og digitale læremidler

Skolene har arbeidet aktivt med flere områder omtalt i kvalitetsmeldingen sin innledning. Hensiktsmessig bruk av ulike verktøy i læringsarbeidet har vært et av flere naturlige punkter til diskusjon og erfaringsutveksling. Den skolebaserte vurderingen, der en sikrer samsvar mellom læreplanens mål og skolens praksis er en viktig del av utviklingsarbeidet profesjonsfelleskapet på skolene kontinuerlig er en del av. Opplæringsloven beskriver og legger opp til at en lærer har behov for handlingsrom for å gjøre en god jobb. Dette forutsetter dermed at læreren har rett til å velge hvilke metoder som er mest hensiktsmessig å benytte seg av for å nå kompetansemål i læreplanen. Den ansatte i skolen må derfor bruke profesjonsfelleskapet, tilgjengelige verktøy/ressurser og egen kompetanse for å planlegge, gjennomføre og evaluere læringsaktiviteter i de ulike elevgruppene. Balansen i bruk mellom digitale ressurser og analoge ressurser, vil derfor variere noe fra klasserom til klasserom. Aktiv og passiv bruk av skjerm vil også kunne defineres som to ulike tilnærminger og verdi ved bruk av verktøyet. Dette fordi forutsetningene og behovene i elevgruppene er ulik, og at vurderingen av hvilke læringsaktiviteter som er mest formålstjenlig ligger til profesjonen.

Hvordan kan vi sørge for at digitale og analoge ressurser i undervisningen blir benyttet på en hensiktsmessig måte? God praksis er et resultat av erfaringer og kompetanse. Profesjonsfaglig digital kompetanse hos ansatte i moldeskolene er god, samtidig ser vi en løpende utvikling, og vi har derfor behov for ytterligere løft. Delingskultur internt på skolene og på tvers av skolene var mindre organisert skoleåret 2022-2023. Det vil være behov for en sterkere organisering, hvor deling av god praksis på tvers av skolene gjennomføres. Dette for å kunne støtte ansatte i å ta kunnskapsbaserte valg, når læringsbehov for elevgrupper eller den individuelle eleven skal vurderes. Variert undervisning, der både analoge og digitale ressurser brukes målrettet i læringen, er en ønsket retning. Det er pågående tiltak i satsninger gjennom dekom (kap.8.1.1.) som er med på å heve den profesjonsfaglige digitale kompetansen. Det arbeides med en plan for ytterligere kompetanseheving for lærere i lese- og skriveopplæringen. Dette er en viktig prosess for å styrke undervisningskvaliteten og forbedre elevenes ferdigheter.

Høsten 2020 ble ny læreplan for grunnopplæringen innført. Fagavdeling skole har gjennomført prosesser for å velge felles læreverk for oppfølging av ny læreplan. Målsetting for dette arbeidet var blant annet en samordning av ressursbruken (lærebøker og digitale læringsressurser) i kommunen gjennom felles kommuneavtaler. Dette er økonomisk gunstig i forhold til innkjøp ved den enkelte skole, og det gir også fleksibilitet for bruk av læringsressursene på tvers mellom skolene ved synkende/økende elevtall.

Tilgjengelige budsjettmidler har avgrenset mulighetene for å imøtekomme f.eks. ønske om papirbøker i flere fag og for flere trinn. På dette feltet har fagavdelingen hatt en grundig prosess med skolene gjennom kartlegginger, vurdering og frem til prioriteringer. Ved valget av forlag for anskaffelse av bøker og tilknyttede digitale ressurser ble det etablert en bredt sammensatt arbeidsgruppe. Valgte forlag har bidratt med opplæring til kommunen, slik at man skal sikre best mulig praksis. Etter ett års bruk med de valgte ressursene, ble det gjennomført en evaluering av valget for å sikre optimal pedagogisk bruk og også for å evaluere og kvalitetssikre valget.

Det har vært en målsetting å disponere den økonomiske rammen balansert mellom lærebøker og digitale læringsressurser.

Pr. mai 2023 er status for gjennomført felles innkjøp av trykte bøker fordelt på trinn og fag slik:

Trinn	Fag	År
1.-4. trinn	Norsk	2021-2023
5.-7. trinn	Norsk	2023
	Engelsk	2021-2022
	Matematikk	2022-2023
8.-10. trinn	Norsk	2020-2021
	Engelsk	2020-2021
	Matematikk	2020-2021
	Naturfag	2023
	Samfunnsfag	2023
	KRLE	2023

I tillegg til grunnbøker listet opp i tabellen over, kjøper skolene inn engangsbøker i basisfagene for 1.-4. trinn etter behov.

5.2.4 Endring av praksis (Transformasjon)

Digitale verktøy har vært en del av skolen over lengre tid. Det er kanskje først de siste 10 årene at bruken har gått fra å erstatte analog praksis, til endring og omdefinering av arbeidsmåter og læringsaktiviteter som før var utenkelige. Perspektiver i denne sammenhengen er fra både eleven, ansatte og foresatte. Eksempler på omdefinert praksis hos oss:

- Elevenes mulighet til å skape multimodalt innhold, der en kan vise kompetanse gjennom nye aktiviteter. Individuelt eller i samarbeid med andre, synkront eller asynkront i tid og fysisk tilstedeværelse.
- Elevmedvirkning i form av å kunne delta i demokratiske prosesser i valg av læringsaktiviteter eller arbeidsmåter mot bestemte kompetansemål.
- Elevdemokratiske prosesser, i elevråd som et eksempel, kan løses mer oversiktlig og effektivt i dag enn tidligere.
- Ansatte har et helt annet verktøysett, der tilrettelegginger for både tilpasset opplæring og likeverdig opplæring kan ivaretas gjennom effektive tilpasninger av aktiviteter og fagstoff.
- Ansatte følger opp elevenes ferdigheter utenfor klasserommet, avdekker behov for tilpasninger uavhengig av definert timeplan.
- Foresatte kan kommunisere mer effektivt med skolen, følge med på underveisvurderinger og nærmest få besøk av læreren i sitt eget hjem, når omvendt undervisning som metode benyttes av den ansatte.

Eksempelene er mange, og eksemplene finnes på alle skolene i kommunen. Fremover vil en tydeligere definisjon av læringsaktiviteter, og handlinger i undervisningen omtales direkte i skolenes planlagte årsplan i de ulike fagene.

5.3 Skolefravær som økende nasjonal utfordring

Ufrivillig/bekymringsfullt skolefravær er et økende problem nasjonalt og gir hele skole Norge store utfordringer med å kunne gi god oppfølging til alle elever til enhver tid. Med bakgrunn i denne økningen fikk Utdanningsdirektoratet (Udir) i oppdrag å foreslå nye tiltak mot skolefravær som skal gjelde for både grunnskolen og videregående utdanning. Anbefalinger til arbeidet med veien videre ble sluppet i oktober 2023.

Skolefravær anses som et sammensatt problem. De foreslåtte tiltakene er ment å støtte skolene i arbeidet med et inkluderende, trygt og godt skolemiljø - og gi gode rutiner for å fange og følge opp fravær tidlig.

5.3.1 Arbeid med fravær i moldeskolen

Molde kommune er opptatt av tidlig innsats i betydningen av å komme raskt i gang med tiltak så snart skolen registrerer tendens til ufrivillig/bekymringsfullt skolefravær. Det er utarbeidet felles rutiner med bakgrunn i at det er lettere å forebygge fravær enn å reparere etablert fravær. Et etablert og langvarig fravær er svært vanskelig å jobbe med. Dette blant annet fordi skolene ofte opplever at det å få innpass hos eleven blir stadig vanskeligere jo lengre eleven er hjemme.

Felles rutiner for registrering og oppfølging av fravær i Molde kommune er lagt ut på Compilo som er kommunens helhetlige kvalitetssystem og som alle skoler, enhetsledere og ansatte har tilgang til. I rutinene beskrives hvordan den daglige

registreringen av elevene skal gjøres ute på den enkelte skole, i tillegg til hva som skal gjøres når fravær begynner å utvikle seg.

Systematisk bruk av rutineene, gir den enkelte skole og skoleeier god oversikt om tilstedeværelse eller fravær for over alle elevene til enhver tid. Både på skole- og kommunalt nivå kan det hentes ut opplysninger fra Visma på skole, klasse og elevnivå.

Rutineene beskriver også hvordan det skal jobbes når ufrivillig/bekymringsfullt fravær er i gang og hvordan "laget rundt barnet", det vil si de ulike partene, raskt skal involveres og jobbe. Dette er i tråd med kommunens satsning på BTI (bedre tverrfaglig innsats). Kartleggingsskjema er et av tiltakene som brukes for å få nødvendig informasjon fra partene. Kartleggingen vil hensynta elevens-, foreldrenes- og skolens stemme. Fraværet føres i kommunens sak- og arkivsystem.

5.3.2 Revisjon av rutineene

Fagavdeling skole i samarbeid med skolene er i gang med en revisjon av eksisterende rutiner. Dette gjøres med bakgrunn i at vi har blitt ny kommune, kommende endringer i opplæringsloven og at vi har satt i gang flere tiltak som må synliggjøres gjennom rutineene. Bruken av BTI som metode når en er bekymret, presisering av barnets beste/barnets stemme, tydeliggjøring av hvem som er «laget rundt barnet», Inn på tunet, LOS prosjekt på to av barneskolene og fortsatt satsning på IKO på ungdomsskoletrinnet er blant tiltakene som skal presiseres og få tydeligere føringer fra skoleeier. Revisjonen skal også sees i sammenheng med rapporten fra Norconsult. Ytterligere endringer skal også vurderes.

5.3.3 BTI – bedre tverrfaglig innsats

Som beskrevet er BTI en samhandlingsmodell som skal bidra til tidlig innsats, samordne tjenester og brukermedvirkning. Bruken av BTI som samhandlingsmodell skal også synliggjøres i fravær rutineene. Hensikten med modellen beskrives i *Veileder for samhandling om barn og unge i Molde kommune – om samarbeid, samordning og barnekoordinator* ([Molde – BTI – Bedre samarbeid for barn og unge i Molde kommune \(bedreinnsats.no\)](http://Molde – BTI – Bedre samarbeid for barn og unge i Molde kommune (bedreinnsats.no)))

6. MOLDE VOKSENOPPLÆRINGSSENTER

6.1 Innledning

Molde voksenopplæringsssenter (MVO) ivaretar kommunens lovpålagte oppgaver innen voksenopplæring, og reguleres av Opplæringsloven og Introduksjonsloven. Skoleåret

2022-23 har vært preget av et stort antall flyktninger fra Ukraina. Deltakerne på norskkurs ved MVO er både grupper av innvandrere uten fluktbakgrunn, og flyktninger fra land med krig og konflikt. Når det gjelder heltids grunnskoleopplæring for voksne, er bortimot alle de som dette skoleåret mottar slik opplæring ved MVO, bosatte flyktninger.

Skolen samarbeider tett med NAV, med bedrifter og arbeidslivet ellers om utvikling av tilpassa opplæringsløp som forbereder og kvalifiserer for arbeid. I skoleåret gjelder det praksiskandidatløp i barne- og ungdomsarbeiderfaget (BUA), og kompetansegivende kurs innen restaurant- og matfag, i samarbeid med Fylkeskommunen. Det er økende etterspørsel etter nettbaserte norskkurs – **MovED - Nettkurs - Molde voksenopplæringsssenter**. Skoleåret 2022/23 deltok om lag 450 personer på ulike opplærings- og kvalifiseringstilbud i regi av skolen. Av disse var 53 elever i eksamensretta grunnskoleopplæring.

6.2 Molde voksenopplæringsssenter 2022-23

Molde voksenopplæringsssenter (MVO) ivaretar kommunens lovpålagte oppgaver innen voksenopplæring. Virksomheten reguleres av Opplæringsloven §4.A 1 -2, som omhandler grunnskoleopplæring, og Introduksjonsloven, som regulerer kvalifisering og opplæring i norsk og samfunnskunnskap for nyankomne innvandrere.

Skoleåret 2022/23 deltok om lag 450 personer på ulike opplærings- og kvalifiseringstilbud ved skolen. Av disse var 53 elever i eksamensretta grunnskoleopplæring. Skoleåret 2022/23 er bortimot alle de som mottar grunnskoleopplæring ved Molde voksenopplæring, bosatte flyktninger. Skolen har også i løpet av året gitt opplæring til ungdommer uten flyktningbakgrunn mellom 16 og 18 år, som har flyttet til Norge, men som av ulike årsaker ikke får plass i videregående opplæring (se avsnitt 6.1). Høsten 2022 var flertallet av deltakerne på norskkurs ved MVO, flyktninger fra Ukraina.

MVO har, i tett samarbeid med NAV, i mange år gitt opplæring og grunnleggende kvalifisering til arbeid gjennom kvalifiseringsprogrammet Jobbsjansen og som arbeidsretta tiltak gjennom NAV.

MVO selger norskkurs, grunnskoleopplæring eller andre kvalifiseringstiltak til andre kommuner.

6.3 Tjenester og oppgaver

6.3.1 Grunnskoleopplæring og spesialundervisning for voksne

Voksne med mangelfull grunnskoleopplæring kan etter søknad ha rett til slik opplæring, jfr Opplæringsloven § 4.A-1 og 2. Slik opplæring kan gis på ulike måter, som vist under:

Eksamensretta grunnskoleopplæring i norsk, matematikk, engelsk, naturfag og samfunnsfag, som er de faga en trenger for å få vitnemål og for å kunne søke inntak i videregående opplæring. Grunnskoleopplæring for voksne gis fortsatt etter samme læreplaner som grunnskolen ellers, jfr Fagfornyelsen LK-2020.

- Molde voksenopplæring gir som hovedregel 2- eller 3-årig eksamensretta grunnskoleopplæring. Opplæringa kan gis på heltid eller deltid.

Skoleåret 2022/2023 var det til sammen 53 personer bosatt i Molde kommune som var elever i grunnskoleopplæring for voksne - 44 på heltid (28 timer pr. uke) og 8 elever på deltidsopplæring (4-20 timer pr. uke). MVO organiserer opplæringa i ulike trinn ut fra norsknivå og skolebakgrunn: Basisklasse (1.år), Fagklasse (2. År) og Eksamensklasse (3. År).

Spesialundervisning på grunnskolens område kan gis til voksne som ikke har eller ikke kan få tilstrekkelig utbytte av den ordinære grunnskoleopplæringa. Rett til spesialundervisning kan være både å utvikle, vedlikeholde eller re-lære kunnskaper og ferdigheter. Årlig er det om lag 60 - 80 personer som får et opplæringstilbud ved spesialpedagogisk avdeling ved Molde voksenopplæring.

- Mer fokus på mangelfulle grunnleggende ferdigheter i den voksne befolkninga og informasjon om rettigheter, har gjort at flere søker om opplæring– spesielt innen digitale ferdigheter.
- Retten til vedlikehold av grunnleggende ferdigheter står sterkt i opplæringsloven. For en gruppe mennesker med utviklingshemming gir skolen et vesentlig bidrag i arbeidet med å vedlikeholde lese-, skrive- og regneferdigheter.
- Enkelte bosatte flyktninger som tidligere har gjennomført norskopplæring, søker noen ganger om mer opplæring. Dette skoleåret har MVO fortsatt tilbudet med spesielt tilrettelagt norskopplæring, der det jobbes med de grunnleggende ferdigheter etter læreplanen (LK2020) på lavt nivå, men også kompetansemål fra grunnmodulen i forsøksordningen med modulbaserte læreplaner. Dette tilbudet er retta mot elever som får grunnleggende opplæring, men som står langt fra å fullføre det eksamensretta løpet i eksamensklasse.

Rett til opplæring i grunnleggende kommunikasjonsferdigheter og rett til å kunne bruke alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK), er forankret i opplæringsloven § 4A-13. Skolen får i økende grad henvendelser som gjelder personer med ervervede (ikke-medfødte) skader, også via helsevesenet. Opplæringsbehovet er ofte knytta til vansker med muntlig kommunikasjon, og det jobbes med alternative metoder for å kommunisere med sine omgivelser.

6.3.2 Norsk med samfunnskunnskap for voksne innvandrere

Norskopplæring for innvandrere er regulert i den nye integreringsloven, med egen læreplan som forskrift til loven. Læreplanen bygger på Det Europeiske rammeverk for språk (A1-A2, B1-B2, C1-C2) og opplæringa organiseres i ulike nivå. Ny læreplan i norsk og samfunnskunnskap er iverksatt fra 01.08.2021.

Umiddelbart etter bosetting skal den enkelte flyktning ha kompetansekartlegging og karriereveiledning. Deretter utarbeides en individuell plan, der målsetting rundt yrke og utdanning og norskmål skal fastlegges. Planen legger føringer for lengde på opplærings- og kvalifiseringsløp og kan variere fra 6 måneder til 4 år. Rett til norskopplæring vil gjelde i maksimalt 3 år.

- Integreringsloven (2021), er den tidligere ordninga med krav til gjennomførte timer endra til krav om oppnådd norsknivå. Kravet er skjerpa, og har de siste åra blitt knytta til vilkår for permanent opphold og statsborgerskap. Hver elev får individuelle norskmål og ulik varighet av opplæringen, med bakgrunn i utdanningsnivå fra hjemlandet. Maksimal rettighet til norskopplæring er inntil 18 måneder for personer med utdanning som er likestilt med norsk videregående skole, eller 3 år med opplæring for de som ikke har fullført videregående skole etter norsk standard.
- Med ny integreringslov (2020), mista ungdom 16 – 18 år rett til grunnleggende norskopplæring i bosettingskommunen. Det er nå Fylkeskommunen som skal gi slik opplæring til de som har heltids skoleplass i videregående skole. Ungdom mellom 16-18 år med rett til videregående utdanning, men som innvandrer etter søknadsfrist 1. mars, kan som en konsekvens av denne lovendringa, stå uten skoletilbud i opp mot 18 måneder. Det kan være flyktninger, eller andre innvandrerungdom som kommer til Norge på «feil tidspunkt». Møre og Romsdal fylkeskommune oppretta en innføringsklasse for denne gruppa høsten 2022, men klassen var full i september, og problemet var dermed det samme for de som kom i løpet av skoleåret. For å avhjelpe gav MVO flere av disse ungdommene ordinære norskkurs. I tillegg oppretta skolen en egen basisklasse for denne gruppa, og i januar 2022 oppretta MVO i samarbeid med Molde vgs en innføringsklasse med kombinasjon av norskkurs og smakebiter på vgs programfag. Kommunen har ikke ansvar for opplæring til denne elevgruppa, og skolen vil uttrykke bekymring for disse sårbare ungdommene som kan faller mellom to stoler også for kommende skoleår. Det er svært uheldig med tanke på målet om forebygging og tidlig innsats.

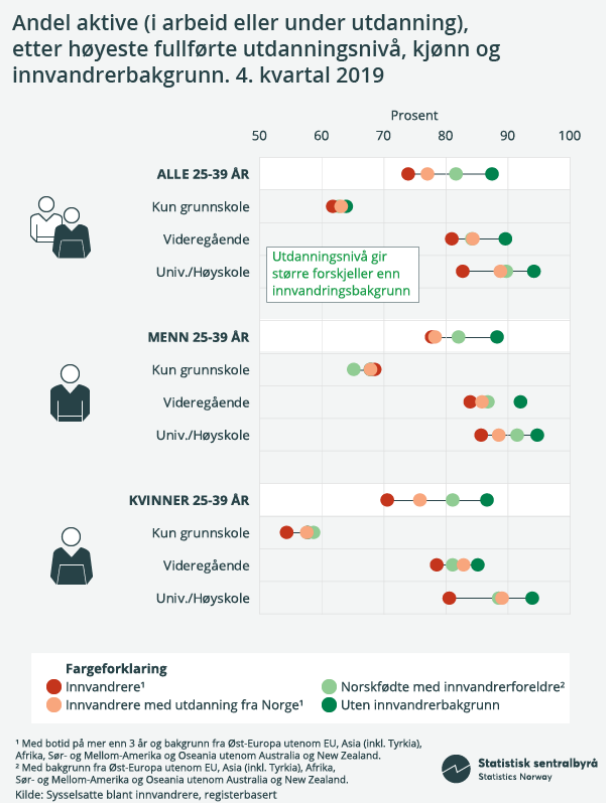
MovED... MovED - Nettkurs - Molde voksenopplæringscenter.

- Med bakgrunn i læreplanens forventninger om høyere norskmål på kortere tid, er det en utfordring for kommunen at det statlige norsktilskuddet, ifølge det Statlige Beregningsutvalget, er underfinansiert og dekker bare i overkant av 70% (2022) av kommunens kostnader til opplæringa. Grunnet manglende finansiering fra kommunens integreringstilskudd til MVOs del av opplæring i introduksjonsprogrammet, er norskopplæring i introduksjonsprogrammet fra MVO redusert til 15 t i uka. Resten av innholdet i introduksjonsprogrammet til flyktninger, blir gjennomført av FT. Grunnskoleopplæring gjennomført i introduksjonsprogrammet, er på fulltid ved MVO.

Molde voksenopplæring har de siste åra utviklet egne nettbaserte norskopplæringskurs, kalt MovED. I skoleåret har mange kommuner, inkludert Molde, benyttet MovED - Nettkurs - Molde voksenopplæringscenter til å gi et mer fleksibelt norskopplæringstilbud til et stort antall nyankomne ukrainere. Dette nettbaserte tilbudet har vært en kritisk suksessfaktor for at Molde kommune har kunnet tilby norskopplæring så raskt til alle nybosatte flyktninger. MVO mottok 1,5 millioner fra IMDI til å gjennomføre dette i høstsemesteret 2022. Dette tilbudet gir også skolen muligheter for salg av tjenester og for inntekter.

6.3.3 Kvalifisering til arbeid

Stortingsmelding 16 (2015-16) Fra utenforskap til ny sjanse peker på den klare

sammenhengen mellom formell utdanning, kompetanse og varig deltakelse i arbeidslivet, og dette gjenspeiles også i den nye integreringslovas fokus på formell utdanning som en del av introduksjonsprogrammet for nyankomne flyktninger.

Figuren viser at manglende eller lav utdanning er den klart største barrieren på arbeidsmarkedet, uavhengig av bakgrunn. Det går et klart skille i aktivitet mellom personer med kun fullført grunnskoleutdanning og personer som har fullført videregående opplæring. I den nye integreringsloven er det et viktig mål at de fleste innvandrere skal fullføre eller være i gang med utdanning på videregående nivå, i løpet av introduksjonsprogrammet. Det må derfor være et klart mål at så mange som mulig gjennom grunnskoleopplæring kvalifiseres til videregående skole.

6.3.4 Jobbsjansen – Praksiskandidatløp

MVO har siden 2013 hatt ansvar for et kvalifiseringsprogram for opplæring og yrkeskvalifisering av innvandrerkvinner gjennom Jobbsjansen A. Kvalifiseringsprogrammet er retta mot innvandrere som har svake grunnleggende ferdigheter og/eller står langt fra arbeidslivet. Programmet gjennomføres i tett samarbeid med NAV og er delfinansiert fra IMDi.

- I skoleåret har MVO gjennomført et modulbasert kompetansegivende kurs innen barne- og ungdomsarbeiderfaget. Dette er et praksiskandidatløp for personer som ikke kan dokumentere grunnskoleutdanning, og som trenger støtte til å gjennomføre teoridelen av utdanninga. Etter bestått tverrfaglig prøve

og 5 års praksis, kan deltakerne gå opp til fagprøve. Opplæringa er organisert som kombinert praksis og undervisning på skolen, og følger læreplanen i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Barnehager og skoler samarbeider tett med MVO. De fleste deltakerne tok tverrfaglig prøve høsten 2022, og alle bestod.

- Dette tilbudet skal også kunne tilbys som en del av introduksjonsprogrammet for bosatte flyktninger.
- Jobbspesialist fra NAV er knytta til deltakerne for å få de så raskt som mulig i ordinært arbeid.

6.3.5 Samarbeid med NAV om kvalifisering

Praksisnær opplæring i kantine - MVO har i en årrekke drevet skolens kantine i Romsdalsgata, og fra desember 2019 også rådhuskantina. NAV og MVO samarbeider om rekruttering og oppfølging av deltakerne. Målsettinga er at personer med behov for en praktisk tilnærming til opplæring i grunnleggende ferdigheter og behov for arbeidspraksis og opplæring på veg ut i arbeidslivet, kan få det.

Inneværende skoleår har MVO og NAV Molde utvikla Kjøkkenassistentkurs, etter samme mal som Barne – og ungdomsarbeiderkurset. Kurset er en kombinasjon av skole og praksis og går over ett år. Skolen samarbeider med Hustadvika vgs om opplæring og vurdering. MVO og NAV samarbeider tett med bedrifter der deltakerne er i praksis to dager i uka, og etter hvert får lønna vakter. Målet er overgang til jobb etter fullført kurs. Deltakerne får et kompetansebevis på videregående nivå som beskriver de kompetansemåla de har fått opplæring i, og som de trenger for å matche bedriftens behov.

6.3.6 Målretta bedriftsopplæring

Molde voksenopplæring og NAV Molde samarbeider også i et kvalifiseringsprosjekt, kalt Målretta bedriftsopplæring (MBO) siden 2019. Samarbeidet har som mål å gi personer med svake grunnleggende ferdigheter bedre muligheter til å komme inn i arbeidsmarkedet. Programmet har gitt svært gode resultater også dette skoleåret.

7. OPPSUMMERING GRUNNSKOLE MED PRIORITERING AV VIDERE ARBEID

7.1 Status

Læreplanverket (LK20): «alle ansatte må aktivt ta del i det profesjonelle læringsfellesskapet for å utvikle skolen.»

I nasjonal sammenheng er det pekt på at skolene har en svak kultur for organisasjonsutvikling. Deling i fellesskapet referer seg mest til praktiske og konkrete forhold. Situasjonen i dag er at vi ofte har utprøvinger i det små, enkelte lærere og på team-nivå, men i mindre grad i regi av et samlet arbeid for hele personalet.

Velutviklede strukturer for samarbeid, støtte og veiledning mellom kolleger og på tvers

av skoler fremmer en delings- og læringskultur. LK20 har åpne kompetansemål. Lærere har stor frihet til å tolke planen, dette kan utfordre felles fortolkning og praksis ved skolen. Vi har de siste årene fått større grad av digitale undervisningsopplegg som brukes direkte i skolehverdagen. Kan dette skape en avstand til innhold og engasjement i opplærings situasjonen? Går man mindre inn i den pedagogiske og fagdidaktiske planleggingen?

Skolene ønsker mer tid til det pedagogiske utviklingsarbeidet. Det vil ofte også være behov for videreutvikling av analysekompetanse og ledelse av prosesser. Daglig drift er utfordrende, tilsatte/skoler strever med å håndtere utfordringene.

7.2 Profesjonelt skjønn.

En skole trenger å utvikle felles rutiner, felles regler og felles pedagogisk praksis. En kollektiv læringskultur ved en skole fordrer felles verdier og normer som praktiseres av de tilsatte i skolehverdagen. Skoler med et godt profesjonsfellesskap tiltrekker seg gode lærere, men er også den viktigste arenaen for å utvikle gode lærere. En kollektiv skolekultur vil være avgrenset opp mot vedtatt planer, lov og regelverk.

Profesjonsetiske dilemma, etisk og uetiske handlinger
Hvilke plikter har en som lærer/ansatt/leder?

- Lovverk
- Læreplan
- Lokal planer og regelverk
- Avtaleverk
- Rammer

Hvilke konsekvenser får håndtering av ulike dilemma for:

- Eleven
- Andre elever
- Foresatte
- Skolen/kollegaene
- Kommunen/samfunnet

Viktig med refleksjon etter vanskelige valg. Skoleledelsen må sette av tid gjennom skoleåret for drøfting der profesjonsetiske dilemma kan gjennomgås. Slik vil en få et bevisst grunnlag for å kunne begrunne sine valg og prioriteringer og utvikle en felles forståelse ved skolen for hvordan en vil løse aktuelle og lignende dilemma. En utvikler et felles profesjons etisk ståsted ved skolen.

7.3 Hovedarbeidsområder fra 2022-2023 videreføres for 2023-2024.

- Et godt læringsmiljø for alle elever. Vektlegge arbeidet med elevmedvirkning og demokrati på alle trinn.
  - SIM-team er tilgjengelig ved alle skoler
  - Skoler følger struktur for systematisk resultatoppfølging
  - Sikre at rutinene for oppfølging av tilstedeværelse og fravær følges på alle skoler

- Felles forståelse av tilpasset opplæring, herunder spesialundervisning
  - Fagavdeling sikrer implementering av «En skole for alle» på alle skoler med oppfølging av satt frist for rullering av lokal plan
  - Arbeide med forståelsen og bruk av BTI modellen på ulike områder
- Tilrettelegge for skolebasert vurdering for å sikre samsvar mellom læreplanens mål og skolens praksis
  - Støtte skoleledelsen i arbeidet med å utvikle felles forståelse og utøvelse av skjønnnet ved den enkelte skole

I kommende Kvalitetsmelding vil rapporter og oppsummeringer fra den enkelte skole være et viktig bidrag for videre oppfølging.